

صبح جمعه

۱۴۰۰/۲/۳۱

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۰

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
فارسی	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی زبان قرآن	۶	۴	۳	۲	۱	
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳	۱	
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس [Kanoonir_12e](https://www.instagram.com/Kanoonir_12e) و

کانال تلگرامی [@kanoonir_e](https://www.t.me/kanoonir_e) ببینید.

۱۵ دقیقه

فارسی ۳

فارسی ۳

درس ۱۰ تا پایان درس ۱۸
صفحه ۸۲ تا صفحه ۱۶۳

۱- با توجه به واژه‌های زیر، در کدام موارد معنی بعضی واژه‌ها نادرست است؟

(الف) (شخیص: ارجمند) (طاق: بی‌همتا) (درزی: خیاط)

(ب) (آزم: شرم) (عیار: معیار) (آزگار: زمانی دراز)

(ج) (بحبوحه: گرفتاری) (بلامعارض: بی‌رقیب) (حمایل: محافظ)

(د) (شگرف: قوی) (تعب: رنج و سختی) (زوال: نابود)

(۱) الف، ج

(۲) ب، ج

(۳) ج، د

(۴) الف، د

۲- کدام گزینه می‌تواند معانی مناسبی برای تعداد بیشتری از واژه‌های زیر باشد؟

«کرانه، معهود، وجنات، پتیاره، استشاره، ترفیع»

(۱) معمول، چهره، زشت، نظرخواهی

(۲) غایبی، شناخته‌شده، ترسناک، ناچاری

(۳) چهره، زشت، عهدشده، درماندگی

(۴) رای‌زنی، محظور، پیشانی، ترسناک

۳- کدام بیت فاقد غلط املایی است؟

(۱) سموم هیبت او گر گذر کند بر آب

صدف ز صورت او گوهر مذاب دهد

(۲) گر دل به الم‌های تو منصوب نباشد

در سینه اگر جا دهمش خوب نباشد

(۳) غربت من در جهان از بحر توست

قربت خاصان در گاهم بده

(۴) بگریست چشم دشمن من بر حدیث من

فضل از غریب هست و وفا در قریب نیست

۴- کدام دسته از ابیات فاقد غلط املایی است؟

(الف) سودای دل سوخته لاله سیراب

در فصل بهار از دم مشکین ثمن خاست

(ب) این لطایف کز لب لعل تو من گفتم که گفت

وین تطاول کز سر زلف تو من دیدم که دید

(ج) به گرد نقطه عالم سپهر دایره‌وار

ندیده شیخ تو چندان که می‌کند دوران

(د) پیاله بر کفتم بند تا سحرگه حشر

به می ز دل ببرم هول روز رستاخیز

(ه) در شب قدر ار صبحی کرده‌ام عیبم مکن

سرخوش آمد یار و جامی بر کنار طاق بود

(۱) الف، ج، د

(۲) د، ب، ه

(۳) الف، ه، ب

(۴) ج، ب، الف

۵- آثار در کدام گزینه به ترتیب «منثور، منظوم، منثور، منظوم» است؟

(۱) روزها، جوامع‌الحکایات، فرهاد و شیرین، گلستان

(۲) اسرارالتوحید، منطق‌الطیر، تیرانا، روزها

(۳) مرصادالعباد، تیرانا، منطق‌الطیر، گلستان

(۴) مرصادالعباد، فرهاد و شیرین، تذکرة‌الاولیا، در حیات کوچک پاییز در زندان

۶- آرایه‌های «استعاره، ایهام تناسب، تشبیه، حس آمیزی، تناقض» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شود؟

الف) صفای دل نپسندد غبار آرایش	به دست آینه، رنگ حنا چه می‌جویی؟
ب) تب عشق آمد و کشت آتش جان‌سوز حسد	ناز قانون محبت که شفا داد مرا
ج) باور که می‌کند که در این بحر چون حباب	سر داده‌ایم و زندگی از سر گرفته‌ایم
د) بیدل از رنگین‌خیالی‌های فکر می‌سزد	جدول رنگ بهار، اوراق دیوان تو را
ه) در گلستان کرم نخلی ز بی‌آبی نماند	تا به کی خواهی دواندن ریشه؟ ای قارون بس است
- (۱) ب، ه، ج، الف، د (۲) الف، ب، ه، د، ج (۳) الف، ج، ب، د، ه (۴) ه، ب، د، الف، ج

۷- آرایهٔ روبه‌روی کدام بیت در آن بیت دیده نمی‌شود؟

۱) همه‌گورشان کام شییران کنم	به کام دلیران ایران کنم (ایهام تناسب)
۲) رحمتی فرما که از باران اشک چشم من	مردم بیچاره را در خانه آب افتاده است (ایهام)
۳) بس بود ای ناطق جان چند از این گفت زبان	چند زنی طبل بیان؟ بی دم و گفتار بیا (متناقض نما)
۴) دانی چرا چون ابر شد در عشق چشم عاشقان	زیرا که آن مه بیشتر در ابرها پنهان شود (حسن تعلیل)

۸- آرایه‌های بیت «می‌کند بر نه فلک آهنگ رفتن ناله‌ام/ در میان پرده‌ها زین تیره‌تر آهنگ نیست»، در کدام گزینه آمده است؟

۱) حسن تعلیل، جناس همسان، تشخیص، تشبیه	۲) ایهام، جناس همسان، اسلوب معادله، تشخیص
۳) جناس، استعاره، ایهام تناسب، حس آمیزی	۴) ایهام تناسب، استعاره، تلمیح، کنایه

۹- در کدام بیت تعداد ترکیب «اضافی» و «وصفی» به ترتیب درست مشخص شده است؟

۱) طفل مهد نیستی بودم من و می‌خواند عقل	درس دانش در دبستان دل دانای من (چهار- دو)
۲) خوان فلک گرچه هست، رزق جهانی بر او	سفرهٔ انعام او پایهٔ آن خوان شکست (چهار - دو)
۳) ز طعن بی‌خردان اهل دل نیندیشند	که نقل مجلس دیوانه سنگ اطفال است (چهار- یک)
۴) از خم ابروی توام هیچ گشایشی نشد	وه که در این خیال کج عمر عزیز شد تلف (دو- چهار)

۱۰- در همهٔ گزینه‌ها به جز ... دو نوع «وابسته وابسته» دیده می‌شود.

۱) دوش چون در شکن طرهٔ شب، چین دادند	مژده آمدن آن صنم چین دادند
۲) هر لحظه دل به حلقهٔ زلفت کشد مرا	یا رب کمند زلف سیاهت چه دلکش است
۳) مرا به ناوک مزگان اگر کشی غم نیست	شهید تیغ غمت را ز نوک تیر چه غم؟
۴) هر که را الفت، شهید چشم مخمورت کند	نشئه انگیزد ز خاکش گرد تا روز جزا

۱۱- در همه بیت‌های زیر به جِز ...، یک «حرف ربط وابسته‌ساز»، به کار رفته است.

چون یوسف اندر آمد، مصر و شکر به رقص آ	(۱) آمد بهار جان‌ها ای شاخ تر به رقص آ
مگذار کان مزور پیدا کند نشان‌ها	(۲) ناقوس تن شکستی، ناموس عقل بشکن
هجرم برده باشد رنگ و اثر؟ به رقص آ	(۳) تا چند وعده باشد، وین سر به سجده باشد
تا که قبول افتد و که در نظر آید	(۴) صالح و طالح متاع خویش نمودند

۱۲- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در همه گزینه‌ها درست است، به جِز:

شمع کافوری نسازد دل خنک پروانه را (مضاف‌الیه- مسند)	(۱) عاشقان را نیست بر دل، سردی معشوق <u>یار</u>
از خرابات تو مهر گرم‌رو پیمان‌های (منادا- نهاد)	(۲) ای زمین از سبحة ذکر تو کمتر دانه‌ای
طفل ما را دامن آخر زمان خواهد نواخت (مضاف‌الیه- مفعول)	(۳) هیچ کس را دل به اشک آتشین ما نسوخت
رخصت پابوس تا همچون <u>رکابم</u> داده‌اند (متمم- متمم)	(۴) تا <u>قیامت</u> پایم از شادی نیاید بر زمین

۱۳- همه ابیات با هم قرابت مفهومی دارند، به جِز ...

خورشید پیر اگر به مه و سال می‌شود	(۱) امید هست کهنه شود عشق تازه زور
داغ‌های کهنه را خورشید زاری کرده است	(۲) عشق دیرین پرتوی دارد که بعد از سال‌ها
بحر یک قطره تلخی است ز پیمانۀ عشق	(۳) آسمان کهنه سبویی است ز میخانۀ عشق
بعد پیری عشق را عهد شباب دیگر است	(۴) کرد آخر صحبت یوسف زلیخا را جوان

۱۴- عبارت «چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه‌ای برای نوشتن/ که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟» با

کدام بیت زیر، نزدیکی معنایی دارد؟

حد گذشته است مر آن صورت انسانی را	(۱) در کمال چه دهم داد سخن‌دانی را
پرده‌پوشی نتوان یوسف کنعانی را	(۲) حسن از آن پایه گذشته است که عاشق نشوند
طاقت و عظم نباشد سر سودایی را	(۳) لاابالی چه کند دفتر دانایی را
حد همین است سخن‌دانی و زیبایی را	(۴) بر حدیث من و حسن تو نیفزاید کس

۱۵- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

نگ باشد پیش عاشق هرکه یاد آرد ز نام	(۱) عار باشد نزد عارف هرکه فخر آرد به زهد
تو را که زندگی جاودان می‌ستر نیست	(۲) ز نام نیک، اثر جاودانه‌ای بگذار
در تلاش نام، هرکس خویش را هموار کرد	(۳) چون عقیق از دل سیاهی خون خود را می‌خورد
عاشقی و نیک‌نامی، سعیدیا، سنگ و سبوست	(۴) چشم اگر با دوست داری گوش با دشمن مکن

۱۶- با توجه به گزینه‌ها، مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) هر که دور از میهن خود در دیار غربت است
 (۲) کی بود دور از وطن جای مسافر را قرار
 (۳) تا دل پر خون تواند شد ز غربت نامدار
 (۴) ندارد بلبل ما طاقت ناکامی غربت
- از برایش سرمه چشم است دیدار وطن
 در چمن از چشم شب‌نم خواب راحت برده‌اند
 چون عقیق از ساده‌لوحی در یمن باشد چرا؟
 مگر رحمی کنند و با قفس سازند آزادش

۱۷- در کدام گزینه، «وادی عرفانی» مقابل گزینه نادرست آمده است؟

- (۱) گر بسی بینی عدد، گر اندکی
 (۲) هفت دریا یک شمر این‌جا بود
 (۳) گوید اصلاً می‌ندانم چیز من
 (۴) چون شود آن نور بر دل آشکار
- آن یکی باشد درین ره در یکی است (وادی پنجم)
 هفت اخگر یک شرر این‌جا بود (وادی چهارم)
 وان ندانم هم ندانم نیز من (وادی ششم)
 در دل تو یک طلب گردد هزار (وادی سوم)

۱۸- مفهوم بیت با کدام گزینه قرابت دارد؟

«یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب / کز هر زبان که می‌شنوم نامکرر است»

- (۱) عشق از ازل درآمد و شد با جهان کهن
 (۲) خاکسارانی که راه عشق را طی کرده‌اند
 (۳) سخن عشق محال است مکرر گردد
 (۴) می‌توان بیان نمود قصه عشق نزد کس
- این رسم عاشقی نه نو آورده من است
 آسمان‌ها را مکرر در رکاب افکنده‌اند
 بحر در هر نفسی عالم دیگر گردد
 هرزه می‌پوی گرد دل در طلب عمارتی

۱۹- با توجه به شعر زیر، در کدام گزینه مفهوم نمادین هر دو واژه، درست است؟

«نان را از من بگیر، اگر می‌خواهی / هوا را از من بگیر، اما / خنده‌ات را نه / گل سرخ را از من بگیر / سوسنی را که می‌کاری ... /

الف) نان: حیات و زندگی

ب) هوا: ابزار زندگی

ج) گل سرخ: عشق و زیبایی‌های جهان

د) سوسن: خنده زیبا

- (۱) الف، د (۲) ب، ج (۳) الف، ب (۴) ج، د

۲۰- مفهوم همه ابیات یکسان است؛ به‌جز:

- (۱) به خود ستم مکن ای ظالم حسد بنیاد
 (۲) در ستم، ظالم ازین گونه که پا می‌فشرد
 (۳) رسد به ظالم دیگر همان ذخیره ظالم
 (۴) بر ستمگر بیشتر دارد اثر تیغ ستم
- که هست یک سر پیکان همیشه در دل تیر
 هدف ناوک افغان سحرخیزان است
 نصیب تیر شود پر چو از عقاب برآید
 عمر کوتاه از تعدی می‌شود سیلاب را

۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن ۳

کل مباحث نیم سال دوم
درس ۳ تا پایان درس ۵
صفحة ۳۷ تا صفحه ۸۲

■ ■ عَيْنُ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٢١ - ٢٨)

٢١- ﴿وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾

(۱) گفت وگو نکنید با اهل کتاب، مگر با کسی از آن‌ها که بهتر است از کسانی که ستم کردند!

(۲) با اهل کتاب فقط به روشی که نیکوتر است بحث کنید، جز با کسانی از آن‌ها که ظلم کردند!

(۳) فقط به شیوه‌ای که بهتر است با اهل کتاب بحث نکنید، مگر با کسانی که ستم کردند از آن‌ها!

(۴) با اهل کتاب گفت وگو نکنید جز به نیکوترین روش، مگر با کسانی که به آن‌ها ظلم شده است!

٢٢- «بَيْنَمَا كَانَتْ الْأُمُورُ تَسِيرُ سَيْرًا طَبِيعِيًّا إِذْ وَجَّهَ الْفَرِيقَ الْمُرْسَلِ إِعْصَارًا شَدِيدًا فَأَجَلَّتِ الْمُهْمَةُ!»:

(۱) زمانی که کارها داشت طبیعی می‌شد، ناگهان گردباد شدیدی با تیم ارسال شده برخورد کرد، لذا مأموریت را به تعویق انداخت!

(۲) زمانی که کارها به شکل طبیعی‌شان داشت پیش می‌رفت، تیم ارسال شده با طوفان‌های شدیدی مواجه شد و مأموریت به تأخیر افتاد!

(۳) درحالی که کار به شکلی طبیعی حرکت می‌کرد، ناگهان گردباد سهمگینی با تیم فرستاده شده برخورد کرد و مأموریت را به تأخیر انداخت!

(۴) درحالی که کارها به صورت طبیعی پیش می‌رفت، ناگهان تیم فرستاده شده با گردبادی سهمگین روبه‌رو شدند و مأموریت به تعویق افتاد!

٢٣- «أَرُونِي كَيْفَ يُمَكِّنُ لِنِظَامِ الطَّبِيعَةِ أَنْ يَكُونَ هَادِنًا فِي مُوَاجَهَةِ مُهْدَدَاتِهِ وَهُوَ يُظَلَمُ ظَلْمًا كَثِيرًا!»:

(۱) به من نگاه کنید چگونه نظام طبیعت ممکن است مقابل تهدیداتش آرام باشد، حال آن که ستم زیادی به آن می‌شود!

(۲) به من نشان دهید نظام طبیعت چگونه می‌تواند در رویارویی با تهدیدکنندگان آرام باشد، در حالی که به آن بسیار ستم می‌شود!

(۳) تهدیدکنندگانی را می‌بینم که بسیار ستم می‌کنند، اما چگونه توانسته‌اند مقابل نظام طبیعت بایستند و آن را هدایت کنند!

(۴) به من بنمایانید که نظام طبیعت چگونه می‌تواند در برابر تهدیدکنندگان آرام شود، در حالی که بسیار ستم می‌کنند!

٢٤- «فِي رَأْيِي، لَمْ يَأْمَلْ أَنْ تُثْمِرَ الشَّجَرَةُ بَعْدَ أَرْبَعِ سِنَوَاتٍ إِلَّا الْفَلَّاحُ الَّذِي كَانَ قَدْ عَرَسَهَا!»:

(۱) به نظرم، تنها کشاورزی که درخت را کاشته بود، امید داشت که آن پس از چهار سال میوه بدهد!

(۲) در نظر من، آرزو نمی‌کرد که پس از گذشت چهار سال درخت میوه دهد، مگر آن کشاورز که آن را کاشته بود!

(۳) به نظر من، فقط کشاورز نهالی را که کاشته بود امید داشت که پس از چهار سال میوه خواهد داد!

(۴) به اعتقاد من، او امید نداشت که پس از گذشت چهار سال نهال میوه دهد، به جز کشاورزی که آن را می‌کاشت!

٢٥- «إِنَّ الْإِحْسَانَ إِلَى الْأَخْرَيْنِ عَمَلٌ نَافِعٌ فَمَا مِنْ رَجُلٍ يَعْمَلُهُ إِلَّا وَهُوَ يُجْزَى أَكْثَرَ مِمَّا يُحْسِنُهُ!»:

- (١) کمک به دیگران کاری سودمند است؛ پس هیچ مردی نیست که آن را انجام دهد مگر آنکه بیش از آنچه کمک کرده، پاداش داده می‌شود!
- (٢) همانا احسان کردن به دیگران سودمند است، زیرا هیچ مردی آن را انجام نمی‌دهد، مگر آنکه به اندازه بیشتر از چیزی که احسان نموده، پاداش داده می‌شود!
- (٣) نیکی به دیگران کار سودمندی است؛ پس هیچ مردی نیست که انجامش دهد، مگر آنکه بیش از آنچه احسان می‌کند، پاداش داده می‌شود!
- (٤) قطعاً نیکی به دیگران کار سودمندی می‌باشد، پس هیچ مردی نیست که این کار را انجام دهد، مگر آنکه به اندازه آنچه نیکی می‌کند، به او پاداش می‌دهند!

٢٦- عَيْنِ الْخَطَا:

- (١) راحت الطّفلة نحو والدها ولكنّه لم يقبلها!: دختر بچه نزد پدرش رفت، اما او وی را نپذیرفت!
- (٢) كانت الشّيماء تحضن النّبّي (ص) صغيراً!: شیمای پیامبر (ص) را در کودکی در آغوش می‌گرفت!
- (٣) يا ولدي؛ أرجو من الله أن يبيّك سالماً!: فرزندم؛ از خداوند می‌خواهم که تو را سالم نگه دارد!
- (٤) إن تلوّث البيئة يسبّب الأمطار الحمضيّة!: آلودگی محیط زیست باعث باران‌های اسیدی می‌شود!

٢٧- عَيْنِ الْخَطَا:

- (١) لِنَغْضَ عَيْوننا عَن السّيئات و محارم الله!: باید چشمانمان را از بدی‌ها و حرام‌های خدا بر هم نهمیم!
- (٢) هل تعلم ماذا في أمور الطبيعة يؤدي إلى اختلال توازنها!: آیا می‌دانی چه چیزی در امور طبیعت به اختلال تعادل آن می‌انجامد!
- (٣) لا تجالس إلا هؤلاء الجماعة لأنهم يفقهون الجاهلین!: تنها با این گروه همنشین کن، زیرا اینان نادانان را دانا می‌کنند!

(٤) أخذ المزارع يفكر في ازدياد عدد فئران الحقل!: کشاورز اندیشید، سپس تعداد زیادی از موش‌های مزرعه را گرفت!

٢٨- «فقط به فقیری کمک کردم که به خانه پیرمرد ثروتمند رفت و از آن‌جا مانند رانده‌شدگان بازگشت!»:

- (١) إنّما ساعدت الفقير الذي ذهب إلى بيت الشيخ الغنيّ و رجع من هناك مطروداً!
- (٢) نصرت فقيراً قد راح إلى بيت العجوز الغنيّ و عاد من هنا عودة المطرودين!
- (٣) ما ساعدت إلا الفقير الذي ذهب إلى منزل الشيخ الغنيّ و رجع من هناك رجوعاً!
- (٤) ما نصرت إلا فقيراً راح إلى منزل العجوز الغنيّ و عاد من هناك عودة المجفّوين!

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٢٩ - ٣٣) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

هناك بعض الأحوال في حياتنا و في المجتمع أيضاً قد تبدو في البداية شراً يضرنا ولكن بعد مرور زمن نفهم أنها تنفعنا مثل الفقر و العداوة و الحاجة أو مثلها. رُبَّ فقير يصل إلى النَّجَاح بالجُهد الكثير مع ظروفه القاسية و رُبَّ عدوٍ يسبب فوزنا رغم سوء قصده علينا و رُبَّ حاجة تُفِيدنا و كُنَّا منها في حرجٍ ولكنها فتحت لنا أبواباً إلى طرق مختلفة لحلّ المشاكل في حياتنا. فعلى أولادنا ألا يروا كلَّ صعوبة عليهم بل ينظروا إليها كفرصة لهم للنَّيل إلى أهدافهم. فالإنسان الذَّكي هو الذي لا يترك العمل بعد كلِّ فشل بل يُواصل طريقه و يزيد سعيه، و نلعم أن للتَّوَكُّل دوراً عظيماً في هذا المَجَال كما قال الَّذِينَ كانوا مع موسى (ع) حينما فرَّوا من ظُلم فرعون و وصلوا إلى شاطئِ البحر ﴿ إِنَّا لَمَدْرِكُونَ ﴾ و قال موسى (ع) كما ذُكر في القرآن الكريم: ﴿ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴾ فنجا موسى و قومه و غرق أعداؤهم.

٢٩- عَيِّن الصَّحِيحَ حَسَبَ النَّصِّ:

- (١) مقابلة الأعداء تُسبب فوز الفقير في حياته!
  - (٢) جميع الأعداء يساعدوننا خلافاً لطلبهم في هزيمتنا!
  - (٣) حوائجنا في الحياة تسبب أحياناً أن نجد طرقاً لحلّ المشاكل!
  - (٤) إن يُرد الإنسان أن ينال إلى أهدافه فعليه أن يسهّل الظروف!
- ٣- الإنسان الذَّكي هو الذي لا يترك العمل بعد كلِّ فشل؛ لأن . . .

- (١) الحركة تبدأ حينما توجد أمامها مُقاومة!
- (٢) بعد كلِّ عسرٍ نرى يسراً في حياتنا حتماً!
- (٣) الدُّنيا مجموعة من الأمور السَّهلة و الصَّعبة!
- (٤) العدو في الصَّباح يمكن أن يُصبح الصَّديق في اللَّيل!

٣١- ماذا يُستنتج من النَّصِّ؟؛ عَيِّن الصَّحِيحَ:

- (١) السَّعي و الجهد يكفيان للحصول على الغرض!
- (٢) كان مع جميع الأنبياء رجالٌ لا يؤمنون بهم إيماناً!
- (٣) الفقر فقران: فقَرٌ يَقْرَبُكَ من الغرض و فقَرٌ يبعُدُكَ عنه!
- (٤) من الطَّبيعي أن نُصبح مأيوسين حينما نُشاهد غلبة الأعداء!

■ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٣٢ و ٣٣)

٣٢- «يُواصل»:

- (١) فعل مضارع - للغائب - مصدره: تواصل / فعل و فاعل
- (٢) فعل - للمذكر - حروفه الأصلية: و ص ل / فاعله: «طريق»
- (٣) للمفرد المذكر الغائب - فيه حرفان زائدان / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- (٤) ماضيه «واصل» على وزن: فاعل - معلوم - متعد / مفعوله: «طريق»

٣٣- «التوكل»:

- (١) اسم فاعل (فعله المضارع: يتوكل) / مجرور بحرف الجرّ
- (٢) مذكر - مصدر (على وزن: تفعل) - معرفة / مبتدأ و مرفوع
- (٣) اسم - مصدر (ماضيه: توكل؛ مضارعه: يتوكل) / مجرور بحرف جرّ «لِ»
- (٤) مفرد مذكر - مصدر (حروفه الأصلية: ت ك ل) - معرّف بأل / مبتدأ و مرفوع؛ الجملة اسمية

■ عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٣٤ - ٤٠)

٣٤- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) قَدْ أُصِيبَ الْعَجُوزُ بِمَرَضٍ كَرُونَا فَيُرَاقِبُهُ أَوْلَادُهُ مُرَاقِبَةً شَدِيدَةً!
- (٢) يَلِينُ قَلْبُ كُلِّ إِنْسَانٍ بِقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ وَ يَتَأَثَّرُ بِهَا إِلَّا غَلِيظَ الْقَلْبِ!
- (٣) أَشْجَارُ الْمَزَارِعِ تُثْمِرُ إِثْمَارًا كَثِيرًا لِأَنَّهُ تُسْتَعْمَدُ فِيهَا الْأَسْمَدَةُ الْكِيمِيَاوِيَّةُ!
- (٤) مِنْ مُهَدَّدَاتِ صِحَّةِ الطِّفْلِ فِي الرِّضَاعَةِ الْإِكْتِازُ فِي إِسْتِهْلَاكِ الدَّوَاءِ!

٣٥- عَيْنِ عِبَارَةٍ لَيْسَ فِيهَا مُضَادَّانِ:

- (١) شَيْخٌ قَوْمِنَا مُؤْمِنٌ وَ يَقْتَدِي النَّاسُ بِهِ فِي كُلِّ الْأُمُورِ!
- (٢) أَسْرَ الْعَدُوِّ أَخِي فِي الْحَرْبِ وَ أَعْتَقَهُ بَعْدَ ثَمَانِي سِنَوَاتٍ!
- (٣) يَنْزَعُجُ الْمُتَشَائِمُ مِنَ الصَّعُوبَةِ وَ الْمُتَفَائِلُ يَرَى الْفُرْصَةَ فِيهَا!
- (٤) تَتَجَمَّعُ الْبُومَاتُ حَوْلَ الْحَقْلِ وَ تَنْفُضُ بَعْدَ أَكْلِ الْأَفْرَاحِ!

٣٦- عین ما فيه الحصر:

- (١) قام الطالب بتبجيل معلمهم إلا الراسبين!
- (٢) لم يُستخدم شيء في صناعة المواد الكيماوية إلا النفط!
- (٣) ما نصرنا في المعركة المفروضة إلا مقاتلينا!
- (٤) استلمت من أصدقائي في المدرسة رسالة إلا علياً!

٣٧- عین المستثنى منه ليس اسماً مبنياً:

- (١) ما شجّع هذا الطالب الفريق في مباراة كرة اليد إلا بعضهم!
- (٢) لا يهتم هؤلاء المواطنون بنظافة البيئة إلا من هو أكثر فهماً!
- (٣) خاف أن يذكره هؤلاء الناس بالسوء إلا من لم يكن على علم به!
- (٤) لا تتبّع الحيوانات المفترسة هذه الفرائس إلا واحدة كانت أكبر فريسة!

٣٨- عین «الا» ليست للاستثناء:

- (١) لا تحزن، إن هؤلاء يرحمون الآخرين إلا الظالمين منهم!
- (٢) إن الفرص دروس و لا يتعلمها الناس إلا تعلم المتكاسلين!
- (٣) حاولنا إلا يكشف سر أخيه الأصغر بين الناس!
- (٤) تواجه النساء صعوبات كثيرة إلا من لا تحبّ النجاح!

٣٩- عین المفعول المطلق النوعي:

- (١) وقفتُ موقفاً حرجاً لم أكن أدري ماذا عليّ أن أفعل!
- (٢) كلّ طالب يجتهد في دروسه اجتهاداً ينال أعلى العلامات!
- (٣) نامت أختي الصغيرة الليلة البارحة نوماً استغرق تسع ساعات!
- (٤) صرخ الصديق الكذاب صرخاتٍ لكنّ أصدقاءه لم يذهبوا لإنقاذه!

٤٠- عین ما فيه رفع الشك:

- (١) ساعدوا الفقراء مساعدة و اهتموا بهم!
- (٢) يهتم الطالب بمطالعة دروسه اهتماماً كثيراً!
- (٣) جرح بعض المجاهدين في ساحة المعركة جرحاً شديداً!
- (٤) يُحسن المعلم إلى الطالب إحسان من يعلم عاقبة عمل الخير!

۱۵ دقیقه

دین و زندگی ۳

کل مباحث نیمسال دوم
درسی ۸ تا پایان درسی ۱۰
صفحه ۹۱ تا صفحه ۱۲۸

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۴۱- امام باقر (ع) در پاسخ به پرسش محمدبن مسلم که عرضه داشت: «اگر (مؤمن) توبه شکستن را بارها تکرار کند و پس از هر گناه باز هم توبه کند و از خدا طلب بخشش نماید، باز هم قبول است؟» به کدام آیه مبارکه استناد نمود؟

- (۱) «خداوند کسانی را که زیاد توبه می‌کنند، دوست دارد و پاکیزگان را دوست دارد.»
  - (۲) «کسی که بازگردد و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد، خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل می‌کند.»
  - (۳) «بگو ای بندگان من که بسیار به خود ستم روا داشته‌اید، از رحمت الهی ناامید نباشید.»
  - (۴) «اوست که توبه بندگان را می‌پذیرد و گناهان را می‌بخشد و می‌داند که چه می‌کنید.»
- ۴۲- در کدام گزینه مصرعی که از رباعی زیبای ابوالسعید ابوالخیر بیان شده است، با موضوع مربوط به آن هماهنگی دارد؟

- (۱) «گر کافر و گبر و بت پرستی باز آ»: با توبه، همه گناهان حتی شرک هم آمرزیده می‌شود.
- (۲) «این درگه ما درگه نومیدی نیست»: تکرار کردن توبه موجب جلب رحمت الهی است.
- (۳) «باز آ باز آ هر آن چه هستی باز آ»: توفیق توبه برخلاف امکان آن، همواره میسر است.
- (۴) «صد بار اگر توبه شکستی باز آ»: توبه کردن در دوره انعطاف‌پذیری بسیار آسان‌تر است.

۴۳- عبارت قرآنی «لا تقنطوا من رحمة الله» درباره چه کسانی است و علت آن در کدام کلام قرآنی تجلی دارد؟

- (۱) «الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ» - «آنه هو الغفور الرحيم»
  - (۲) «الَّذِينَ اسْرَفُوا عَلَىٰ انْفُسِهِمْ» - «آنه هو الغفور الرحيم»
  - (۳) «الَّذِينَ اسْرَفُوا عَلَىٰ انْفُسِهِمْ» - «یهدیهم الیه صراطاً مستقیماً»
  - (۴) «الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ» - «یهدیهم الیه صراطاً مستقیماً»
- ۴۴- این که خدای متعال می‌فرماید: «و چه بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است و چه بسا چیزی را دوست می‌دارید و آن برای شما بد است ...» قابل انطباق با مفهوم کدام عبارت شریفه است؟

- (۱) «افمن اسس بنیانه علی تقوی من الله و رضوان خیر»
- (۲) «یسئلونک عن الخمر و المیسر قل فیهما اثم کبیر و ...»
- (۳) «یا معشر التجار الفقه ثم المتجر»
- (۴) «ام من اسس بنیانه علی شفا جرف هار فانهار به فی نار جهنم ...»

۴۵- مفاهیم نهفته در بیت «او جوان تر می‌شود تو پیرتر / زود باش و روزگار خود مبر» به ترتیب کدام است؟

- (۱) دوره جوانی، دوره انعطاف‌پذیری و تغییر و دگرگونی است. - نباید از رحمت الهی ناامید شد.
- (۲) هر قدر زمان می‌گذرد، نفوذ صفات ناپسند در انسان بیشتر می‌شود. - فرصت جوانی را برای توبه باید غنیمت شمرد.
- (۳) دوره جوانی، دوره انعطاف‌پذیری و تغییر و دگرگونی است. - فرصت جوانی را برای توبه باید غنیمت شمرد.
- (۴) هر قدر زمان می‌گذرد، نفوذ صفات ناپسند در انسان بیشتر می‌شود. - نباید از رحمت الهی ناامید شد.

۴۶- تزکیه نفس با کدام یک از مفاهیم مستنبط از عبارات شریفه زیر آغاز می‌شود؟

- (۱) «التائب من الذنب کمن لا ذنب له»
- (۲) «قد افلح من زکاه»
- (۳) «الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ»
- (۴) «من اسس بنیانه علی تقوی»

۴۷- از لحاظ موضوعی مفاد کدام آیه از لحاظ اشتغال بر بحث خطر بازگشت به دوران جاهلیت با مفاد آیه «و ما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افان

مات أو قتل ...» ارتباط دارد؟

- (۱) «قل هل یتوی الذین آمنوا...»
- (۲) «لا تقربوا الزنی انه کان فاحشة»
- (۳) «افمن اسس بنیانه علی شفا جرف هار...»
- (۴) «یا معشر التجار الفقه ثم المتجر»

۴۸- اینکه خداوند توبه را تا قبل از مشاهده آثار مرگ یا خود آن قبول می‌فرماید، بنابر روایات اسلامی چگونه کلامی است و چرا بنابر کلام امام خمینی (ره)،

ایام جوانی، بهار توبه است؟

- (۱) درست - دوره تثبیت خوی‌ها و خصلت‌ها و رو به کاهش گذاشتن انعطاف‌پذیری است.
- (۲) نادرست - بار گناهان کمتر و تیرگی قلب و ظلمت درون کمتر و شرایط توبه سهل‌تر و آسان‌تر است.
- (۳) نادرست - دوره تثبیت خوی‌ها و خصلت‌ها و رو به کاهش گذاشتن انعطاف‌پذیری است.
- (۴) درست - بار گناهان کمتر و تیرگی قلب و ظلمت درون کمتر و شرایط توبه سهل‌تر و آسان‌تر است.

۴۹- لازمه گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، کدام تحولات است و فراتر بردن نگاه انسان‌ها از محدوده حیات دنیوی، تعیین‌کننده کدام معیار تمدن اسلامی

است؟

(۱) انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و منزلت زن - توحید محوری

(۲) تغییر در نگرش و شیوه زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها - توحید محوری

(۳) تغییر در نگرش و شیوه زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها - معاد باوری

(۴) انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و منزلت زن - معاد باوری

۵۰- اینکه لازم است مانع سلطه رسانه‌ای و ارتباطی بیگانگان به کشور شویم، از مصادیق کدام قاعده اسلامی است و در این زمینه بر دولت اسلامی چه امری

واجب است؟

(۱) «لا ضررَ و لا ضِرارَ فی الإسلام» - بهره‌مندی حتی‌المقدور از وسایل ارتباطی داخلی و مانع شدن از نفوذ و سلطه رسانه‌ای بیگانه

(۲) «لا ضررَ و لا ضِرارَ فی الإسلام» - فراهم کردن زیرساخت‌های لازم برای پایگاه‌های ارتباطی بومی و داخلی

(۳) «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» - فراهم کردن زیرساخت‌های لازم برای پایگاه‌های ارتباطی بومی و داخلی

(۴) «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» - بهره‌مندی حتی‌المقدور از وسایل ارتباطی داخلی و مانع شدن از نفوذ و سلطه رسانه‌ای بیگانه

۵۱- قرآن کریم آن‌جا که تکذیب‌کنندگان دین را معرفی نموده و اوصاف مصلّین را بیان می‌کند به ترتیب از چه کسانی یاد می‌کند؟

(۱) در مال خود برای یتیمان حق معین قرار نداده‌اند. - دیگران را به اطعام مساکین تشویق می‌کنند.

(۲) دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی‌کنند. - یتیمان را از خود نمی‌رانند.

(۳) در مال خود برای محرومان و فقیران حق معین قرار نداده‌اند. - دیگران را به اطعام مساکین تشویق می‌کنند.

(۴) یتیمان را از خود می‌رانند. - در مال خود برای محرومان و فقیران نیز حق معین قرار داده‌اند.

۵۲- رسول خدا (ص) در توصیف نماز جماعت خود به ابوطالب در صدر اسلام چه فرمود و چه مدت پس از پایه‌گذاری تمدن اسلامی طول کشید تا نام پیامبر

گرامی اسلام (ص) از فراز مناره‌های مساجد شهرهای بزرگ آسیا، آفریقا به گوش مردم جهان می‌رسید و آن‌ها را به هیجان می‌آورد؟

(۱) «پروردگار من که پروردگار آسمان و زمین است مرا فرمان داده چنین نماز بگزارم.» - یک قرن بعد

(۲) «پروردگار من که پروردگار آسمان و زمین است مرا فرمان داده چنین نماز بگزارم.» - کمتر از نیم قرن

(۳) «این‌گونه که من نماز می‌خوانم، شما هم بخوانید.» - کمتر از نیم قرن

(۴) «این‌گونه که من نماز می‌خوانم، شما هم بخوانید.» - یک قرن بعد

۵۳- مهم‌ترین حق الله که توبه‌کننده باید بکوشد، آن‌را جبران کند در پیام کدام آیه شریفه آمده است؟

(۱) «لا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا...»

(۲) «فَمَنْ أَسَّسَ بِنِيَانِهِ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ...»

(۴) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِّيعُوا اللَّهَ وَاطِّيعُوا الرَّسُولَ وَاولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ»

(۳) «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ»

۵۴- کدام آیه مبارکه به این وظیفه اشاره کرده است که: «مسلمانان باید میان خود پیوند برادری برقرار کنند و با ظالمان و مفسدان مبارزه نمایند.»؟

- ۱) «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ»
- ۲) «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ»
- ۳) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ»
- ۴) «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ»

۵۵- رسول خدا (ص) بر مبنای کدام آیه مبارکه افرادی را تربیت می نمود که هم از زیبایی های جهان آفرینش و نعمت های خداوند بهره صحیح را می برند و هم

با بندگی و راز و نیاز با خداوند متعال و پایبندی به اخلاق، خود را برای تقرب الهی و رستگاری جاودانه آماده می سازند؟

- ۱) «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ»
- ۲) «وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»
- ۳) «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ»
- ۴) «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»

۵۶- فلسفه اینکه با گرویدن مردم به اسلام، حضور زن در جامعه با عفاف و پاکدامنی همراه شد و رابطه زناشویی در چارچوب خانواده و به شکل ازدواج قرار

گرفت چه بود و زمینه عمل به کدام آیه را فراهم آورد؟

- ۱) محیط جامعه از فساد و بی بندوباری محفوظ بماند. - «إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ»
- ۲) محیط جامعه از فساد و بی بندوباری محفوظ بماند. - «وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً»
- ۳) مردم بیاموزند که توجه به منزلت زن به معنای بی بندوباری نیست. - «وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً»
- ۴) مردم بیاموزند که توجه به منزلت زن به معنای بی بندوباری نیست. - «إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ»

۵۷- جامعه مورد نظر رسول خدا (ص) چه چیزی را به عنوان هدف اصلی زندگی قرار می دهد و ریشه این عملکرد، کدام عبارت قرآنی است؟

- ۱) رشد و تعالی دنیوی - «من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحاً»
- ۲) رستگاری اخروی - «رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً»
- ۳) رشد و تعالی دنیوی - «رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً»
- ۴) رستگاری اخروی - «من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحاً»

۵۸- رسول خدا (ص) در برخورد با آداب جاهلی موجود در عصر نزول قرآن چه هدفی را دنبال می کرد و مردم را به سوی کدام سبک زندگی سوق می داد؟

- ۱) نابود کردن - مردود دانستن منافع مادی
- ۲) متحول نمودن - مردود دانستن منافع مادی
- ۳) نابود کردن - مبتنی بر تفکر و علم
- ۴) متحول نمودن - مبتنی بر تفکر و علم

۵۹- حکم ایجاد پایگاه های اینترنتی و شبکه های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی چیست و در چه صورت باید به آن

مبادرت ورزید؟

- ۱) واجب عینی - ارتقای سلامت اخلاقی افراد جامعه و تقویت روابط میان آنها
- ۲) مستحب - ارتقای سلامت اخلاقی افراد جامعه و تقویت روابط میان آنها
- ۳) واجب عینی - وجود توانایی علمی، فنی و مالی
- ۴) مستحب - وجود توانایی علمی، فنی و مالی

۶۰- حکم چند مورد از مسائل زیر، به صورت صحیح بیان شده است؟

- شرط بندی در بازی ها و ورزش های معمولی ← مکروه
- خرید و استفاده از آثاری که تولیدکننده آن اثر، تکثیر و کپی را جایز نداند ← حرام
- فراهم کردن زیرساخت های لازم برای پایگاه های ارتباط بومی و داخلی توسط دولت ← مستحب
- شرکت در مجالس شادی مانند جشن عروسی در جهت تبلیغ دین و با رعایت احکام دین ← واجب

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1

Being able to land safely is a critically important skill for all flying animals. Whereas terrestrial animals face no particular challenge when they need to stop running or crawling, flying animals move at much higher speeds, and they must be careful about how they land.

Hitting the ground, or even water, at full flight speed would be quite dangerous. Before touching down, they must decrease their speed in order to land safely. Both bats and birds have mastered the skill of landing, but these two types of flyers go about it quite differently.

In the past, it was believed that, in terms of flying mechanics, there was little difference between bats and birds. However, this belief was based only on a set of questionable assumptions because, for years, nobody had actually studied in graphic detail how bats move their wings. In recent years, though, researchers have discovered a number of interesting facts about bat flight. Bats are created differently from birds, and their wings incorporate both their front and hind limbs. It makes coordinating their limbs more difficult for bats, and that is why they are not very good at flying over longer distances.

73- What is the main topic of the passage?

- 1) Places where flying animals choose to land
- 2) Why scientists have difficulty observing bats
- 3) The differences in eating habits of bats and birds
- 4) Ways in which bats fly differently from birds

74- According to the passage, what skill is important to flying animals?

- 1) Moving their wings quickly
- 2) Reducing their speed before landing
- 3) Flying over great distances
- 4) Hitting the ground at full speed

75- The underlined word “incorporate” in the passage is closest in meaning to ... .

- 1) compare
- 2) deliver
- 3) include
- 4) discover

76- Which of the following is a false theory about bats that was recently corrected?

- 1) They are created differently from birds.
- 2) They cannot fly for a long time.
- 3) They fly in the same way as birds.
- 4) They are not able to land safely.

Passage 2

We all know it feels good to laugh, but can laughter cure common diseases like cancer, dementia or heart disease? Do people with a positive attitude (positive opinions and feelings you have about something) live longer, healthier lives? What if someone told you that you could heal your own illness, from a common cold to cancer, through positive thinking alone?

In the late 1980's, Dr. Bernie Siegel's "mind over matter" theory gained popularity. The theory suggested that a positive attitude could actually cure diseases like cancer. Siegel's theory was later disproved by a number of studies in the early 1990's. In fact, according to the Independent, four major studies showed that changing attitudes and the mind, while they certainly helped the patients to cope and to get a higher quality of life, didn't actually lengthen survival.

Although a positive attitude may not be enough to cure disease, the positive health benefits of laughter are widely accepted, especially in regards to senior's health. According to WebMD, Dr. Lee Berk, a pathology professor at Loma Linda University in California, studied before-and-after blood samples from subjects who had watched funny videos and from a control group who had not. He found significant reductions in stress hormones and improved immune function – including increased natural killer cells – in the video-watching group.

77- What does the passage mainly discuss?

- 1) Mind over matter theory
- 2) The effects of having a positive attitude on our social lives
- 3) The effects of laughter on our minds
- 4) The health benefits of laughter

78- The word "they" in paragraph 2 refers to ....

- 1) diseases
- 2) attitudes
- 3) a number of studies
- 4) changing attitudes and the mind

79- According to the research mentioned in the last paragraph, watching funny videos ...

- 1) can influence our general attitude in a positive way
- 2) does not seem to influence our attitude towards life
- 3) can improve our physical and mental health
- 4) may lead to both negative and positive effects

80- There is enough information in the passage to answer which of the following questions?

- 1) How are common diseases like cancer cured today?
- 2) How many scientists disagreed with mind over matter theory?
- 3) What does positive attitude mean?
- 4) How did mind over matter theory gain its popularity?

صبح جمعه

۱۴۰۰/۲/۳۱

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۱۵

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۰

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی	۱	۲	۳	۴	۶	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی (زبان قرآن)	۱	۲	۳	۵	۷	
تاریخ	۱	۲	۴	۶	۷	
جغرافیا	۱	۲	۴	۵	۷	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۱۴۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۵
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اجباری	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵
۳	عربی، زبان قرآن (۳)	اجباری	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۲۵
	عربی، زبان قرآن (۳) - سؤال‌های آشنا	اجباری	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
۵	تاریخ (۳)	اجباری	۲۰	۱۴۱	۱۶۰	۳۰
	جغرافیا (۳)	اجباری	۲۰	۱۶۱	۱۸۰	
۷	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۲۰	۱۸۱	۲۰۰	۲۰
۹	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۲۵
	فلسفه دوازدهم - سؤال‌های آشنا	اجباری	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	

دورهٔ مباحث نیم سال دوم
صفحه‌های ۵۳ تا ۱۰۴

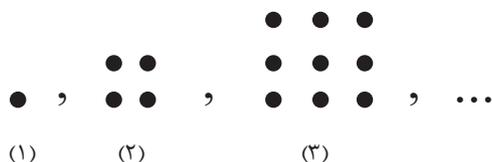
پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- اگر $a_n = \begin{cases} 3n^2 + 1 & \text{زوج } n \\ n - 3 & \text{فرد } n \end{cases}$ و $b_n = (-1)^{n+1}(n+1)$ باشد، حاصل $\frac{a_7 + b_7}{a_5}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{13}{2}$ (۲) ۸ (۳) ۵ (۴) $\frac{11}{2}$

۸۲- اگر از جملهٔ ششم الگوی رسم شدهٔ زیر ۲ واحد کم کنیم، حاصل با کدام جملهٔ دنبالهٔ بازگشتی $a_1 = a_2 = 1$ و $a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$ برابر خواهد شد؟

- (۱) نهم
(۲) دهم
(۳) یازدهم
(۴) دوازدهم

۸۳- در دنبالهٔ اعداد ۱، ۳، ۶، ۱۰، ۱۵، ... جملهٔ یازدهم کدام است؟

- (۱) ۵۰ (۲) ۶۰ (۳) ۵۵ (۴) ۶۶

۸۴- در یک دنباله داریم: $a_{n+1} = a_n + 2$ و $a_1 = -3$ ، جملهٔ دهم دنباله کدام است؟

- (۱) ۲۳ (۲) ۲۱ (۳) ۱۸ (۴) ۱۵

۸۵- در یک دنبالهٔ حسابی، جملهٔ هشتم از جملهٔ سوم، ۹ واحد بیشتر و جملهٔ بیست و سوم، برابر ۲۰ است. جملهٔ سی و هشتم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۴۴ (۲) ۴۵ (۳) ۴۶ (۴) ۴۷

۸۶- اگر $x + 4, 3x + 2, 2x + 9$ به ترتیب سه جملهٔ اول یک دنبالهٔ حسابی افزایشی باشند، مجموع ۲۰ جملهٔ اول این دنباله کدام است؟

- (۱) ۱۲۰۰ (۲) ۱۳۰۰ (۳) ۹۰۰ (۴) ۱۵۰۰

۸۷- در یک دنبالهٔ حسابی با جملهٔ عمومی a_n ، رابطهٔ $\frac{a_7}{a_3} = 2$ برقرار است. جملهٔ بیست و دوم چند برابر جملهٔ دوم است؟ ($a_7 \neq 0$)

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) $\frac{23}{3}$ (۴) $\frac{27}{3}$

۸۸- جملهٔ عمومی یک دنبالهٔ هندسی به صورت $a_n = 3\left(\frac{1}{4}\right)^{n-1}$ است. مجموع جملهٔ اول و نسبت مشترک دنباله کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{5}$ (۲) $\frac{4}{5}$ (۳) $\frac{5}{5}$ (۴) $\frac{6}{5}$

۸۹- در یک دنباله با رابطهٔ بازگشتی $a_{n+1} = \sqrt{2}a_n$ و جملهٔ اول $\sqrt{2}$ ، جملهٔ بیستم کدام است؟

- (۱) ۱۲۸ (۲) ۲۵۶ (۳) ۵۱۲ (۴) ۱۰۲۴

۹۰- مجموع جملات دنبالهٔ ۵، ۱۰، ۲۰، ...، ۲۵۶۰ کدام است؟

- (۱) ۵۱۲۰ (۲) ۵۱۱۰ (۳) ۵۱۱۵ (۴) ۵۲۰۰

محل انجام محاسبات

۹۱- در یک دنباله هندسی، جمله هشتم چهار برابر جمله چهارم می‌باشد. اگر جمله نهم برابر ۶۴ باشد، جمله اول کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۶

۹۲- اگر در یک دنباله هندسی، جمله اول ۱۲۸ و نسبت مشترک $\frac{1}{8}$ باشد، چندمین جمله آن برابر $\frac{1}{33}$ است؟

- (۱) پنجم (۲) ششم (۳) هفتم (۴) هشتم

۹۳- حاصل $\frac{\sqrt[4]{0.09} \times 2\sqrt{3}}{\sqrt{10}}$ کدام است؟

- (۱) ۰/۴ (۲) ۰/۳ (۳) ۰/۶ (۴) ۰/۸

۹۴- حاصل $\left(\frac{1}{4}\right)^{-\frac{1}{2}} \times 2^{-\frac{1}{3}} \times \sqrt[3]{16}$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $\sqrt{2}$ (۳) ۴ (۴) ۲

۹۵- مقدار x در تساوی $9^x \times \left(\frac{1}{3}\right)^{x-1} = 1$ کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) -۲ (۳) ۱ (۴) ۲

۹۶- عدد $\left(\frac{3}{5}\right)^{\frac{5}{2}}$ بین کدام دو عدد زیر قرار دارد؟

- (۱) ۰/۳۶ و ۰/۲۱۶ (۲) ۳/۶ و ۲/۱۶ (۳) ۰/۲۱۶ و ۰/۰۹ (۴) ۳/۶ و ۰/۹

۹۷- اگر $f(x) = a^x$ یک تابع نمایی و $\frac{f(x+2)}{f(x-1)} = 27$ باشد، مقدار a کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) ۳

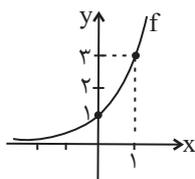
۹۸- اگر نمودار تابع $f(x) = a^x$ به صورت روبه‌رو باشد، حاصل $f(-a)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$

- (۲) $\frac{1}{9}$

- (۳) $\frac{1}{27}$

- (۴) $\frac{1}{8}$

۹۹- اگر قیمت کالایی از ۲۷۰۰ تومان پس از ۳ سال با ضریب ثابت سالانه قیمت آن، ۱۲۵۰۰ تومان شود، نرخ سالیانه تورم تقریباً چند درصد است؟

- (۱) ۶۵٪ (۲) ۶۶/۶٪ (۳) ۷۳/۲٪ (۴) ۲۵/۴٪

۱۰۰- جمعیت کشوری در حال حاضر ۱/۵ میلیون نفر است. اگر جمعیت این کشور با نرخ ۲ درصد سالیانه به صورت نمایی در حال کاهش باشد، این

جمعیت بعد از دو سال چقدر می‌شود؟

- (۱) ۱۱۶۷۰۰۰ (۲) ۱۲۶۵۲۰۰ (۳) ۱۳۴۱۰۰۰ (۴) ۱۴۴۰۶۰۰

محل انجام محاسبات

دوره مباحث نیم سال دوم
صفحه‌های ۶۷ تا ۱۲۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۰۱- در عبارت زیر از لحاظ سبک‌شناسی چند غلط وجود دارد؟

«از ویژگی‌های ادبی شعر معاصر پیش از انقلاب اسلامی، می‌توان به صور خیال جدید، شفافیت معنایی و ورود لغات امروزی و جدید اشاره کرد.

شاعران این عصر برای سرایش شعر صرفاً از قالب‌های نیمایی و سپید بهره می‌بردند.»

(۱) سه (۲) چهار (۳) یک (۴) دو

۱۰۲- با توجه به ویژگی‌های شعر معاصر، کدام گزینه جزء ویژگی‌های فکری این دوره نیست؟

(۱) معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره‌های آغازین شعر فارسی، زمینی است.

(۲) گرایش به نماد در تصاویر شعری بیشتر می‌شود.

(۳) مدح و ذم و هجو در شعر این دوره بسیار کم است.

(۴) مفاهیم خصوصی، سیاسی و اجتماعی بسیار مورد توجه شاعران قرار گرفته‌اند.

۱۰۳- در کدام گزینه پدیدآورنده همه آثار در برابر آن‌ها درست آمده است؟

(۱) از این اوستا (مهدی اخوان ثالث) - تنگسیر (صادق هدایت) - تلخ و شیرین (محمدعلی جمال‌زاده)

(۲) تهران مخوف (مرتضی مشفق کاظمی) - شهری چون بهشت (جلال آل احمد) - شوهر آهو خانم (هوشنگ گلشیری)

(۳) دستور زبان عشق (قیصر امین‌پور) - مهاجر کوچک (رضا رهنورد) - دهکده پرمال (امین فقیری)

(۴) آینه‌های درد (هوشنگ گلشیری) - کشتی پهلو گرفته (علی مؤذنی) - افسانه (نیما یوشیج)

۱۰۴- در کدام شعر گرایش به نمادپردازی وجود ندارد؟

(۱) یک نفر آمد که نور صبح مذاهب / در وسط دکمه‌های پیرهنش بود / از علف خشک آیه‌های قدیمی / پنجره می‌بافت...

(۲) روزی / خواهم آمد / و پیامی خواهم آورد / در رگ‌ها نور خواهم ریخت / و صدا خواهم در داد: ای سبدهاتان پر خواب! / سیب آوردم / سیب سرخ خورشید...

(۳) همیشه با منی ای نیمه جدا از من / بریده باد زبانم، چه ناروا گفتم / تو نیمه نیستی ای جان، تمام هستی من ...

(۴) کار ما نیست شناسایی راز گل سرخ / کار ما شاید این است / که در افسون گل سرخ شناور باشیم ...

۱۰۵- در بیت زیر، همه واژه‌ها «ایهام» دارند؛ به جز:

«این مطرب از کجاست که ساز عراق ساخت و آهنگ بازگشت به راه حجاز کرد»

(۱) بازگشت (۲) ساخت (۳) حجاز (۴) راه

۱۰۶- کدام بیت فاقد «اغراق» است؟

(۱) سوزشان آتش طور موسی

(۲) طهارت ارنه به خون جگر کند حافظ

(۳) ز دل‌بندان آن عالم دل ما هم تو را جوید

(۴) غسل در اشک زدم کاهل طریقت گویند

۱۰۷- در مصراع نخست بیت زیر، چند واژه «ایهام تناسب» دارد؟

«راستی را در سپاهان خوش بود آواز رود در میان باغ‌کاران یا کنار زنده‌رود»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۰۸- ترتیب آرایه‌های «مجاز، ایهام تناسب، جناس، تشبیه، اغراق» در کدام ابیات است؟

الف) مسکین دل من گم شد و کردم طلب وی بردم به کمان خانه ابروی تو اش پی

ب) ساقی به سفال کهنم جام جم آور مطلوب سکندر بدهم در قدح کی

ج) صد بار می لعل تو جانم به لب آورد ای دوست به کامم برسان یک دم از آن می

د) بی‌رویت اگر دیده به خورشید کنم باز صد بار کند چشم من از شرم رخت خوی

هـ) بی بوییت اگر برگذرد باد بهاری حقا که بود بر دل من سردتر از دی

(۱) ب، هـ، الف، د، ج (۲) هـ، د، ب، ج، الف

(۳) ج، هـ، ب، الف، د (۴) هـ، ج، ب، الف، د

۱۰۹- بیت زیر «فاقد» کدام دو آرایه ادبی است؟

«شیشه لرزد بر خود از روز شراب غفلتم از سبک‌مغزی گران سنگ است خواب غفلتم»

(۱) کنایه، تناقض (۲) استعاره، ایهام

(۳) حسن تعلیل، اسلوب معادله (۴) حس آمیزی، اغراق

۱۱۰- آرایه‌های مقابل کدام ابیات درست است؟

الف) گر ندیده است جام می نرگس چون گهی مست و گاه مخمور است (حسن تعلیل، استعاره)

ب) زند پهلوی به گردون کوه عصیانی که من دارم به صد دریا نگرود پاک دامانی که من دارم (اغراق، جناس)

ج) در دست تو دل که خوانیش قلب خالی است سیه اگر نه خون است (مجاز، ایهام)

د) جز کاهش جان چیست ز هم صحبت سرکش گریان بود آن موم که با شعله ندیم است (حس آمیزی، اسلوب معادله)

(۱) ب، ج (۲) الف، ج (۳) الف، د (۴) ب، د

۱۱۱- در کدام بیت آرایه‌های «مجاز، تشبیه و ایهام تناسب» تماماً دیده می‌شود؟

(۱) صد جوی آب بسته‌ام از دیده بر کنار بر بوی تخم مهر که در دل بکارمت

(۲) سپار محتشم آخر زمام کشتی تن به ساقیان که تو را در شط شراب کشند

(۳) نمی‌ماند ز گردش آسیا تا آب می‌آید ز دور افتد چو ساغر، بال و پر می‌گیرد از مینا

(۴) هست با ناوک مژگان تو زور دو کمان تا دو ابروی بلند تو به هم پیوسته است

۱۱۲- آرایه‌های دو بیت زیر در کدام گزینه ذکر شده است؟

- «خرمن بی‌حاصلان را برق حاصل می‌شود
سیل هم از بی‌کسی گنجی است در ویرانه‌ام»
- رفته‌ام عمری است زین گلشن به یاد جلوه‌ای
گوش نه بر بوی گل تا بشنوی افسانه‌ام»
- (۱) حس آمیزی، اسلوب معادله، تشبیه
(۲) ایهام، حسن تعلیل، استعاره
(۳) اسلوب معادله، حسن تعلیل، استعاره
(۴) ایهام، حس آمیزی، اغراق

۱۱۳- اختیار شاعری ابدال در کدام بیت به کار نرفته است؟

- (۱) من این طمع نکنم کز تو کام برگیرم
مگر بینمت از دور و گام برگیرم
- (۲) ای از رخ شاه جان صد بیدق را سلطان
بر اسب نشین ای جان تا غاشیه برگیرم
- (۳) ز فکرهای پریشان و بارهای فراق
که بر دل است ندانم کدام برگیرم
- (۴) ترنج نیک‌بختی در کف از سبب ذقن بینم
خوش آن روزی که صائب از نهالش کام برگیرم

۱۱۴- اختیارات شاعری مذکور در مقابل ابیات درست است؛ به‌جز:

- (۱) سینۀ خاقانی اگر پاک بشویی از غبار
پیش خدایگان تو را بیش کند ثناگری (تغییر مصوت بلند به کوتاه، قلب)
- (۲) جفت ببرند و زمین ماند خام
هیچ ندارد جز خام و گیا (تغییر مصوت کوتاه به بلند، ابدال)
- (۳) بس بلندی تو ولیکن درد و رنج
چون بیفتد بیشتر بیند بلند (بلند بودن هجای پایانی، آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن)
- (۴) عشق را مرتبت نداند آنک
همه جز در وصال کم نزده است (ابدال، حذف همزه)

۱۱۵- وزن واژه کدام مورد با شعر نیمایی زیر یکسان است؟

«می‌تراود مهتاب، می‌درخشد شب‌تاب، نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و لیک ...»

- (۱) لحظه دیدار نزدیک است، باز من دیوانه‌ام، مستم
- (۲) خانه دوست کجاست، در فلق بود که پرسید سوار ... آسمان مکثی کرد
- (۳) تو را من چشم در راهم شباهنگام ... که می‌گیرند در شاخ تلاجن سایه‌ها رنگ سیاهی
- (۴) ای فسانه فسانه فسانه، ای خدنگ تو را من نشانه ... ای علاج دل ای داروی درد

۱۱۶- نام وزن مذکور کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در دلم هیچ نیاید مگر اندیشه و صلت
تو نه آنی که دگر کس بنشیند به مکانت (رمل مثنی سالم)
- (۲) چنان خوب‌رویی بدان دل‌ربایی
دریغت نیاید به هر کس نمایی (مقارب مثنی سالم)
- (۳) غلام آن سبک‌روحم که با من سر گران دارد
جوابش تلخ و پنداری شکر زیر زبان دارد (هزج مثنی سالم)
- (۴) یک لحظه بود این یا شبی از عمر ما تاراج شد
ما همچنان لب بر لبی ناب‌گرفته کام را (رجز مثنی سالم)

۱۱۷- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- (۱) صاحب‌دلان که بیشتر از مرگ مرده‌اند
 (۲) مرده‌گردم خویش بسپارم به آب
 (۳) به تیغ دوست باید جان سپردن
 (۴) هر آن کاه مرگ اینجا دید تحقیق
- آب حیات از قدح مرگ خورده‌اند
 مرگ پیش از مرگ امن است از عذاب
 به مرگ خویش مردن سهل‌کاری است
 بمرد از خویش و آن‌گه یافت توفیق

۱۱۸- مفهوم کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی ندارد؟

- «ما گر چه مرد تلخ شنیدن نه ایم؛ لیک
 (۱) زهر از قَبَلِ تو نوشداروست
 (۲) چون تو از آن مایی در زهر اگر درآیی
 (۳) شد جنگ و نظر آمد شد زهر و شکر آمد
 (۴) خوش بنوشم تو اگر زهر نهی در جامم
- تلخی که از زبان تو آید، شنیدنی است»
 فحش از دهن تو طویبات است
 کی زهره زهر دارد تا انگبین نباشد
 شد سنگ و گهر آمد شد قفل و کلید آمد
 پخته و خام تو را گر نپذیرم خامم

۱۱۹- تأکید بیت زیر در کدام بیت تکرار شده است؟

- «بی‌کمالی‌های انسان از سخن پیدا شود
 (۱) آدمی مخفی است در زیر زبان
 (۲) سخن گفتن نرم فرزانه‌گی است
 (۳) سخن گفتن بکر جان سفتن است
 (۴) چه خوش باشد سخن در پرده گفتن
- پسته بی مغز چون لب وا کند، رسوا شود»
 این زبان پرده است بر درگاه جان
 درشتی نمودن ز دیوانگی است
 نه هر کس سزای سخن گفتن است
 بیندیشیدن و پرورده گفتن

۱۲۰- از لحاظ فکری، کدام شعر از اشعار دوره انقلاب اسلامی نیست؟

- (۱) بر در سلطان توس، آمده‌ام پای‌بوس / حضرت شمس‌الشموس، شاه خراسان من
 (۲) بی‌یاوران عالم با چشم دل ببینند / آیینۀ زمان است این پیر در جماران
 (۳) آهسته در گوشم کسی گفت: اسم شب «صبح» است / ناگاه روشن شد دو عالم از منورها
 (۴) چون از کمند عشق امید خلاص نیست / رغبت بود به کشته شدن پای‌بند را

عربی زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقهدوره مباحث نیم‌سال دوم
صفحه‌های ۳۲۷ تا ۳۲۵

■ ■ عَيْنِ الْأَصْحَ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۲۱ - ۱۲۴)

۱۲۱- « أَيُّهَا الْمُؤْمِنُ! اصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ صَبْرًا جَمِيلًا، فَإِنَّ اللَّهَ سَيُعِينُ الصَّابِرِينَ! »: ای مؤمن! ...

- ۱) بر آنچه که به تو رسیده است، به زیبایی صبر کن، چه خداوند صابران را یاری خواهد کرد!
- ۲) صبر تو بر چیزی که دچارت کرد، باید زیبا باشد، زیرا صابران از خداوند یاری خواهند جست!
- ۳) به زیبایی بر چیزی صبر کن که دچارش شده‌ای، چرا که خدا به افراد صبور کمک خواهد کرد!
- ۴) بر آنچه که تو را دچار می‌کند، حتماً صبر پیشه کن، چه خداوند صبرپیشه‌کنندگان را یاری خواهد رساند!

۱۲۲- « كَانْ عِنْدِي إِخْوَانٌ أَوْفِيَاءٌ قَدْ عَرَفْتَهُمْ فِي شِدَائِدِ الدَّهْرِ مَعْرِفَةً كَامِلَةً لَكِنِّي لَمْ أَقْدِرْ أَنْ أَحْفَظَ إِلَّا وَاحِدًا مِنْهُمْ! »:

- ۱) دوستان وفاداری داشتم که آن‌ها را در سختی‌های روزگار کاملاً شناخته بودم اما من توانستم فقط یکی از آن‌ها را حفظ کنم!
- ۲) دوستان باوفایی داشتم که آن‌ها را در دشواری‌های روزگار به طور کامل شناخته بودم اما من نتوانستم یکی از آن‌ها را حفظ کنم!
- ۳) دوستانی باوفا داشتم که آن‌ها در دشواری‌های روزگار برایم شناخته شده بودند ولی من تنها توانستم یکی از آن‌ها را حفظ کنم!
- ۴) نزد من دوستان وفاداری وجود داشت که آن‌ها را در سختی‌های زمانه شناخته‌ام اما من جز یکی از آن‌ها کس دیگری را حفظ نکردم!

۱۲۳- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- ۱) أَلَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ أَنَّ الزَّرَافَةَ بَكْمَاءٌ وَ لَيْسَتْ لَهَا أَحْبَالٌ صَوْتِيَّةٌ! : آیا نمی‌دانستی که زرافه لال است و تارهای صوتی ندارد!
- ۲) جَاءَ الْبَائِعُ بِالْبَضَائِعِ لَكِنَّهَا لَمْ تَنْتَقِلْ قَبْلَ تَنَاوُلِ الْغَدَاءِ! : فروشنده کالاها را آورد اما آن‌ها را قبل از خوردن ناهار جابجا نکرد!
- ۳) لَا يُوَجَدُ السَّمَكُ الَّذِي يَدْفِنُ نَفْسَهُ تَحْتَ الطَّيْنِ إِلَّا فِي إِفْرِيقِيَا! : ماهی‌ای که خودش را زیر گل دفن می‌کند تنها در آفریقا وجود دارد!
- ۴) كَانَ هُنَاكَ طَائِرٌ يَبْنِي عُشَّهُ فَوْقَ جِبَالٍ مُرْتَفِعَةٍ لِيَكُونَ بَعِيدًا عَنِ الْمُفْتَرِسِينَ! : پرندهای وجود داشت که لانه‌اش را بر فراز کوه‌هایی بلند می‌ساخت تا از شکارچیان دور باشد!

۱۲۴- « هَمَّةٌ دَانِشْ أَمُوزَانْ جِزْ تَلَاشْگِرَانْ دَرِ طُولِ سَالِ دَرَسْ هَايشَانْ رَا مَانْدِ شَبْ اَمْتِحَانْ مَطَالَعِهْ نَمِي كَنْدِنْدَا! »:

- ۱) الطَّلَابُ كُلُّهُمْ يَقْرَؤُونَ طَوْلَ السَّنَةِ دَرُوسَهُمْ كَقْرَاءَةِ لَيْلَةِ الْاِمْتِحَانِ إِلَّا الْمُجْتَهِدِينَ!
- ۲) يُطَالَعُ جَمِيعُ الطَّلَابِ الْمُجْدِينَ دَرُوسَهُمْ مُطَالَعَةً كَلِيْلَةً الْاِمْتِحَانِ طَوْلَ الْعَامِ فَقَطْ!
- ۳) لَا يُطَالَعُ جَمِيعُ الطَّلَابِ دَرُوسَهُمْ مُطَالَعَةً لَيْلَةَ الْاِمْتِحَانِ طَوْلَ السَّنَةِ إِلَّا الْمُجْدِينَ!
- ۴) فِي لَيْلَةِ الْاِمْتِحَانِ لَا تُطَالَعُ التَّلْمِيذَاتُ كُلَّ دَرُوسَهِنَّ مُطَالَعَةً طَوْلَ الْعَامِ إِلَّا الْمُجْتَهِدَاتُ!

۱۲۵- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- ۱) لَعَلَّنِي أَذْهَبُ غَدًا إِلَى خَبِيرِ الزَّرَاعَةِ وَ اسْتَشِيرَهُ!
- ۲) ذَاتَ يَوْمٍ لَاحَظْتُ أَنَّ عِدَّةَ الْفِرَاحِ يَنْقُصُ تَدْرِيجِيًّا!
- ۳) لَعَلَّ النَّاسَ يَطَّلَعُونَ عَلَى أَعْمَالِ الْإِنْسَانِ الْمُخْرِبَةِ لِلْبَيْئَةِ!
- ۴) صَحَّحْتُ أَخْطَائِي بِالْحِفَافِ عَلَى الْبَيْئَةِ الَّتِي أَعِيشُ فِيهَا!

١٢٦- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «انزَعَجَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) وَ قَالَ: لِمَ تَفَرَّقَ بَيْنَ أَطْفَالِكَ!»

- (١) انزَعَجَ: فعل ماضٍ - صيغته للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ن ز ج؛ و له حرفان زائدان) - معلوم / فعل و فاعله: رسول
- (٢) تَفَرَّقَ: فعل مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثي (ماضيه: فَرَّقَ؛ مصدره: تَفَرَّقَ) - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- (٣) رسول: اسم - مفرد مذكر - معرفة بالعلمية - معرب / فاعل لفعل «انزَعَجَ» و مرفوع (علامته هي الضمة)
- (٤) أطفال: اسم - جمع سالم للمذكر - معرب / مجرور بحرف الجرّ؛ بين أطفال: جازّ و مجرور و ضمير الكاف: مضاف إليه

١٢٧- عَيْنَ مَا فِيهِ الْمُتَضَادُّ:

- (١) من يعمل أعمال الخير ينتفع بها في النهاية!
- (٢) إِنَّ صَوْتَكَ لَا يُسْمَعُ بِسَبَبِ ابْتِعَادِكَ الْكَثِيرِ عَنَّا!
- (٣) يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا تَبْكِي عَيْنٌ غَضَّتْ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ!
- (٤) إِعْمَلْ عَمَلًا مِّنْ يَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ مُجَازِيهِ بِإِسَاءَتِهِ وَ إِحْسَانِهِ!
- ١٢٨- عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَغِينَ (حَسَبِ الْمَعْنَى): لَا نَجَاحَ . . . لِمَنْ يُعَاهِدُ نَفْسَهُ كُلَّ صَبَاحٍ . . . يَهْتَمُّ بِصَغَائِرِ الْأُمُورِ!

(١) إِيَّا / أَلَا (٢) أَلَا / إِيَّا (٣) إِيَّا / إِيَّا (٤) أَلَا / إِيَّا

١٢٩- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ الْحَصْرُ:

- (١) لَمْ يَجْذِبْ غِذَاءً مُنَاسِبًا لِنَفْسِهِ إِلَّا الْجِسْمَ الْقَوِيَّ!
- (٢) لَا يَكْتَسِبُ مَوَدَّةَ النَّاسِ أَحَدٌ إِلَّا الَّذِي يَكُونُ لَهُ خُلُقٌ حَسَنٌ!
- (٣) لَا يَبْقَى مِنَ الْإِنْسَانِ الْمُحْسَنِ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا إِلَّا الذَّكْرُ الْحَسَنُ!
- (٤) لَا يَقْدِرُ أَنْ يُكْمَلَ دِرَاسَتَهُ فِي الْجَامِعَةِ إِلَّا مَنْ يَهْتَمُّ بِدِرَاسَتِهِ فِي التَّائِيَةِ!

١٣٠- عَيْنَ «مُجَالَسَةِ» تَفْيِيدِ التَّشْبِيهِ:

- (١) جَلَسْتُ عِنْدَ ابْنِ عَمِّي وَ أَنَا أَحَبُّ مُجَالَسَتِهِ مِنَ الطُّفُولَةِ!
- (٢) جَالَسَ أَخِي زَمِيلَهُ الصَّالِحَ مُجَالَسَةَ عَلَّمَتَهُ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ!
- (٣) كُنْتُ أَجَالِسُ صَدِيقِي الْفَائِزَ مُجَالَسَةَ مَنْ يَبْحَثُ عَنِ النَّجَاحِ!
- (٤) جَالَسُوا مَنْ يَصَدِّقُ فَإِنَّ مُجَالَسَةَ الصَّادِقِينَ تَنْفَعُكَ نَفْعَ الْكُتُبِ الْمُفِيدَةِ!

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ: (۱۳۱ - ۱۳۵)

۱۳۱- «اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ أَنِّي لَا أَهْتَمُّ بِالنَّسَبِ أَبَدًا وَ لَكِنِّي أَرَى فَرْقَةً يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ خُلِقُوا مِنْ دَهَبٍ!»: خدایا . . .

- (۱) همانا تو می‌دانی که من هرگز به نسب توجه نمی‌کنم، ولی من گروهی را می‌بینم که خیال می‌کنند از طلا خلق شده‌اند!
- (۲) قطعاً من به نسب توجه نمی‌کنم و تو این را می‌دانی، بلکه گروه‌هایی وجود دارند که خیال می‌کنند خلقتشان از طلاست!
- (۳) همانا من به رگ و ریشه افراد توجه نمی‌کنم، ولی تو می‌دانی که گروهی را دیده‌ام که ادعا می‌کنند از طلا آفریده شده‌اند!
- (۴) قطعاً تو می‌دانی من به اصل و نسب اهمیت نمی‌دهم، اما من گروهی را می‌بینم که ادعا می‌کنند از طلا آفریده شده‌اند!

۱۳۲- «قَدْ تَلَجَّأَ بَعْضُ الطُّيُورِ إِلَى حَيْلٍ لِابْتِعَادِ الْمُفْتَرِسِينَ عَنِ الْعُشِّ وَ إِنْقَاذِ فِرَاحِهَا مِنَ الْمَوْتِ!»:

- (۱) ممکن است گونه‌ای از پرندگان به چاره‌اندیشی پناه ببرند تا جانوران درنده را از لانه خود دور کنند و جوجه‌ها از مرگ نجات یابند!
- (۲) گاهی برخی از پرندگان برای دور شدن شکارچیان درنده از لانه و نجات دادن جوجه‌های خود از مرگ به چاره‌اندیشی‌هایی پناه می‌برند!
- (۳) چه بسا بعضی از پرنده‌ها به نیرنگ‌هایی متوسل شوند تا درندگان از آشیانه آن‌ها دور شوند و جوجه‌ها از مرگ نجات پیدا کنند!
- (۴) شاید برخی از پرنده‌ها برای دور کردن شکارچیان درنده از آشیانه و نجات یافتن جوجه‌هایشان از مرگ به حیل‌های پناه ببرند!

۱۳۳- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) كُلُّ مُؤْمِنٍ يَسْتَضِيءُ بِنُورِ عِلْمِ إِمَامِهِ!: هر مؤمنی از نور دانش امامش روشن می‌شود!
- (۲) إِنْ دَعَاكَ الْغِنَى إِلَى الضِّيَافَةِ فَلَا تُسْرِعْ إِلَيْهَا!: اگر ثروتمند تو را به مهمانی دعوت کند، به سوی آن شتاب مکن!
- (۳) «... كَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا»!: ... خداوند فقط با موسی سخن گفت!
- (۴) أَشْكُرُ رَبِّي بَأَنَّهُ أَعْطَانِي صَبْرًا جَمِيلًا!: از پروردگارم تشکر می‌کنم به خاطر این‌که به زیبایی به من صبر عطا نمود!

۱۳۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَغَاتِ:

«دِرَاسَةُ نَفَقَةِ نَقْلِ النَّقْطِ مَهْمَةٌ، قَدْ تُسْتَعْمَدُ آلَاتٌ تَسْتَعْرِقُ وَقْتًا أَقْلًا وَ هِيَ أَرْخَصُ!»:

..... هزینه انتقال نفت مهم است، گاهی وسائلی ..... که وقت کمتری می‌گیرد و ..... است!

- (۱) برآورد / بکار می‌بریم / ارزان
- (۲) بررسی / بکار برده می‌شود / ارزانتر
- (۳) تحقیق کردن / بکار می‌بریم / ارزانتر
- (۴) مطالعه کردن / بکار می‌برند / ارزان

۱۳۵- «لَا تَنْظُرْ إِلَى دَقَاتِ الْحَيَاةِ الْمَاضِيَةِ، بَلْ أَنْظُرْ إِلَى دَقَاتِهَا الْبَاقِيَةِ!»؛ عَيْنِ مَا لَا يُنَاسِبُ مَفْهُومِ الْعِبَارَةِ:

- (۱) بر لب جوی نشین و گذر عمر ببین!
- (۲) لا تَتَحَسَّرْ عَلَى مَا سَبَقَ!
- (۳) نیمه خالی لیوان را ببین!
- (۴) استغند مِمَّا بَقِيَ لَكَ مِنَ الْفُرْصِ!

■ عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: (١٣٦ و ١٣٧)

١٣٦- ﴿و عسى أن تَكْرَهُوا شَيْئاً وَ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ...﴾:

- (١) هو: اسم - ضمير منفصل - للغائب - مبني / مبتدأ و مرفوع، و الجملة اسمية
- (٢) خير: اسم - مفرد مذکر - اسم تفضيل (أصله: أخير) - معرفة / خبر و مرفوع
- (٣) تَكْرَهُوا: مضارع - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - متعدي / فعل و مع فاعله: جملة فعلية
- (٤) شيئاً: مفرد مذکر (جمعه: «أشياء») - نكرة - مبني / مفعول أو مفعول به و منصوب

١٣٧- «يا أَحْسَنَ الخَالِقِينَ! إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ!»:»

- (١) أَحْسَنَ: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي (مصدره: إحسان) - مبني - معلوم / فعل و فاعله ضمير
- (٢) الخَالِقِينَ: جمع سالم للمذکر - اسم فاعل (من مصدر ثلاثي مجرد) - معرّف بأل / مضاف إليه و مجرور بالياء
- (٣) أَنزَلْتَ: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - مبني - مجهول / فعل و فاعل، الجملة فعلية
- (٤) خَيْرٍ: إسم - مفرد مذکر - إسم تفضيل - نكرة - معرب / مجرور بحرف الجرّ؛ مِنْ خَيْرٍ: الجارّ و المجرور

١٣٨- عَيْنَ مَفْعُولاً مطلقاً:

- (١) يكون الشهيد محبوباً عند الله دائماً!
- (٢) إِنَّ لَكَ حَقّاً عَلَيْنَا يَا وَالدي!
- (٣) التلميذ المُجِدُّ يسعى سعياً في مطالعة دروسه!
- (٤) «قد أنزل الله إليكم ذكراً و عليكم أن تتبعوه»

١٣٩- عَيْنَ الخَطَأِ لِلْفِرَاقِ: «يا أَيُّهَا الأَصْدِقَاءُ...»

- (١) إجتهدوا
- (٢) تجتهدون
- (٣) تمسكوا بالقرآن
- (٤) صاحبوا الأبرار

١٤٠- عَيْنَ الخَطَأِ فِي المِنَادَى:

- (١) يا وطني! أضحي لك نفسي حتى تبقى قوياً!
- (٢) عليّ أن أساعدكم في جميع الأحوال أيها الأحباء!
- (٣) يا الطالبات! عليكم أن تطلبن مجد الوطن!
- (٤) خذوا العلم أينما وجد يا طالبي العلم!

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۳۰ دقیقه

دورهٔ مباحث نهم سال دوم
صفحه‌های ۹۲ تا ۱۶۲

۱۴۱- کدام عامل به انگلیسی‌ها یادآور شد که نمی‌تواند ایران را مانند هندوستان، به خاک بریتانیا اضافه کند؟

- (۱) پی بردن ایرانیان به اهمیت نفت
(۲) انتشار اندیشه‌های انقلاب کمونیستی
(۳) جنبش‌ها و قیام‌های مستقل مردمی
(۴) بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹

۱۴۲- کدام یک از وقایع زیر، پیرامون نخست‌وزیری تا پادشاهی رضاخان صحیح نیست؟

- (۱) رضاخان در زمان پادشاهی احمدشاه قاجار، سمت وزارت جنگ را بر عهده داشت و با حمایت انگلستان موقعیت خود را تثبیت کرد.
(۲) آیت‌الله مدرس، با شناختی که از رضاخان داشت، با پیشنهاد وی مبنی بر برقراری نظام جمهوری در کشور به مخالفت پرداخت.
(۳) رضاخان می‌کوشید با تبلیغاتی گسترده علیه احمدشاه که در اروپا به سر می‌برد، او را عامل افزایش نفوذ غرب در ایران نشان دهد.
(۴) انگلستان برای ممانعت از بازگشت احمدشاه به کشور و حفظ سلطنت قاجار، نزد وی در اوضاع آشفته ایران مبالغه نمود.

۱۴۳- چرا رضاشاه در نهایت تصمیم گرفت ریل‌های راه‌آهن، بندر ترکمن را به بندر شاهپور متصل نماید؟

- (۱) مسیر شمال جنوب، دسترسی روسیه به منابع نفتی در مناطق شمال ایران را تسهیل می‌نمود.
(۲) مسیر شرقی غربی راه‌آهن می‌توانست راهی مناسب برای اعزام نیرو در جهت مقابله با نفوذ روس‌ها باشد.
(۳) مسیر شمال جنوب، دسترسی انگلستان به مناطق تحت سیطره آلمانی‌ها را بسیار آسان تر می‌نمود.
(۴) مسیر شرقی غربی راه‌آهن می‌توانست دسترسی به هندوستان را برای دشمنان انگلستان تسهیل کند.

۱۴۴- کدام کشور اروپایی در سال ۱۹۳۵ م، به اتیوپی در آفریقا تجاوز نظامی کرد؟

- (۱) آلمان (۲) انگلستان (۳) ایتالیا (۴) فرانسه

۱۴۵- کدام یک از وقایع زیر پیرامون جنگ جهانی دوم نادرست است؟

- (۱) دولت آلمان با کشورهای ایتالیا و ژاپن، دولت‌های محور را تشکیل داد و توانست بر بخش زیادی از غرب اروپا چیره شود.
(۲) آمریکا با ادعای حملهٔ ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام، رسماً به متفقین پیوست و مستقیماً با ارتش ژاپن در غرب اروپا وارد جنگ شد.
(۳) آمریکا شهرهای هیروشیما و ناگاساکی ژاپن را به رغم آشکار شدن نشانه‌های شکست این کشور در جنگ، با بمب‌های اتمی ویران کرد.
(۴) آلمان در نیمهٔ دوم جنگ، علی‌رغم مصالحه با شوروی، سمت و سوی تهاجم خود را ناگهان از غرب اروپا به سمت شرق اروپا تغییر داد.

۱۴۶- کدام یک از عوامل زیر در جنگ جهانی دوم، باعث همکاری شوروی و آمریکا شده بود؟

- (۱) منافع فراوان اقتصادی و تجاری مشترک
(۲) جلوگیری از گسترش قدرت آلمان و مقابله با متحدین
(۳) سرکوب جنبش‌های جنوب شرقی آسیا
(۴) مقابله با گسترش نفوذ انگلستان در قارهٔ آفریقا و آسیا

۱۴۷- چرا تشکیل دولت جعلی اسرائیل در منطقهٔ خاورمیانه و در قلب دنیای اسلام، دارای یک هدف بلندمدت استکباری است؟ زیرا ...

- (۱) این سرزمین مهد ادیان الهی و محل زندگی بسیاری از پیامبران بوده و دارای اماکن مقدس بسیاری است.
(۲) کشور فلسطین در محل تقاطع و لولای سه قارهٔ آسیا، آفریقا و اروپا قرار دارد.
(۳) یکی از مهم‌ترین آبراه‌های جهان از این منطقه عبور و ارتباط بین غرب و شرق را فراهم می‌کند.
(۴) دستیابی صهیونیست‌ها به فلسطین، باعث تداوم سلطهٔ استعمارگران بر دنیای اسلام است.

۱۴۸- کدام یک از گزاره‌های زیر در ارتباط با وقایع ایران در فاصلهٔ سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲ صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) در این دوره، قدرت شاه فقط محدود بر اعمال نظارت و تسلط بر ارتش بود.
(۲) احزاب با فعالیت‌های پنهانی خود، نقش مؤثری در تحولات سیاسی داشتند.
(۳) نظارت و قدرت اداری و اجرایی کشور در اختیار هیئت دولت و مجلس شورای ملی بود.
(۴) اعیان و اشراف زمین‌دار و غیرزمین‌دار در مجلس و هیئت دولت قدرت و نفوذ زیادی داشتند.

۱۴۹- سیاست دورهٔ چهاردهم مجلس شورای ملی در برابر دولت‌های سلطه‌جو چگونه بود؟

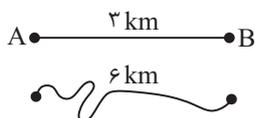
- (۱) اتخاذ سیاست موازنهٔ مثبت در ارتباط با دولت‌های متخاصم اروپایی
(۲) انعقاد موافقت‌نامه‌های متعدد برای واگذاری امتیاز نفت به کشورهای خارجی
(۳) ممنوع کردن واگذاری امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن به خارجی‌ها
(۴) اتخاذ موازنهٔ مثبت در برابر شوروی و موازنهٔ منفی با سایر کشورهای غربی

- ۱۵۰- کدام گزینه از اقدامات انگلستان برای ممانعت از ملی شدن صنعت نفت ایران نمی‌باشد؟
- (۱) خارج کردن سرمایه‌های شرکت نفت ایران و انگلیس
(۲) منع شرکت نفت از پرداخت فوق‌العاده دستمزد کارگران
(۳) تهدید به قطع رابطه سیاسی و عدم پرداخت خسارت‌ها
(۴) تعطیلی شعب بانک انگلیس و تحریم خرید نفت
- ۱۵۱- کدام یک از موارد زیر، انگیزه اصلی کودتای ۲۸ مرداد ماه ۱۳۳۲ را به درستی بیان می‌نماید؟
- (۱) به راه انداختن جنگ روانی علیه مصدق و متقاعدسازی محمدرضا پهلوی برای پذیرش همکاری با دولت آمریکا
(۲) دستگیری و محاکمه دکتر مصدق و همه همکارانشان و انحلال احزاب و گروه‌های سیاسی و روزنامه‌های مخالف
(۳) انتصاب سرلشکر فضل‌الله زاهدی به نخست‌وزیری و واگذاری تولید نفت به شرکت‌های انگلیسی و آمریکایی
(۴) گسترش اختلاف و نزاع میان دکتر مصدق و آیت‌الله کاشانی و نابودی نهضت ملی نفت و سرنگونی دولت مصدق
- ۱۵۲- اجرای طرح انقلاب سفید در اصل چه پیامدی داشت؟
- (۱) بهبود ظاهری وضعیت کشاورزی روستاییان بی‌زمین
(۲) ضربه زدن به استقلال زندگی روستایی و عشایری ایران
(۳) تهدید و از بین بردن ارزش‌ها و اعتقادات روستاییان
(۴) در معرض خطر قرار دادن زندگی و اشتغال روستایی
- ۱۵۳- کدام گروه، حسنعلی منصور، نخست‌وزیر رژیم پهلوی را ترور کرد؟
- (۱) هیئت‌های مؤتلفه اسلامی
(۲) سازمان چریک‌های فدایی خلق
(۳) سازمان مجاهدین خلق
(۴) حزب ملل اسلامی
- ۱۵۴- هدف از برقراری حکومت نظامی در اواخر بهمن سال ۵۷ با نظارت ژنرال هایزر آمریکایی در ایران چه بود؟
- (۱) با استفاده از امکانات نظامی پایگاه هوایی شهید نوژه همدان، محل سکونت حضرت امام و برخی مراکز مهم در پایتخت را بمباران کنند.
(۲) ضمن تسخیر چند مرکز مهم در تهران، آمریکاییان بازداشتی در ماجرای سفارت آمریکا را از ایران خارج کنند.
(۳) با ترتیب دادن یک کودتای نظامی، رهبران انقلاب و اعضای شورای انقلاب را دستگیر و انقلاب را سرکوب کنند.
(۴) مراکز نظامی را در تهران و شهرهای بزرگ تصرف کنند و بار دیگر هدایت رادیو و تلویزیون را در اختیار خود بگیرند.
- ۱۵۵- چرا مهندس بازرگان پس از پیروزی انقلاب از ریاست دولت موقت استعفا کرد؟
- (۱) دخالت شورای انقلاب در اداره امور کشور
(۲) مخالفت وی با تسخیر سفارت آمریکا در تهران
(۳) ندادن رأی اعتماد به اعضای کابینه او توسط مجلس
(۴) تأسیس نهادهای انقلابی بدون توجه به ساختار ارکان سیاسی
- ۱۵۶- کدام یک از نهادهای زیر، بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی به فرمان حضرت امام تأسیس شد؟
- (۱) سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
(۲) بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
(۳) کمیته امداد امام خمینی (ره)
(۴) کمیته انقلاب اسلامی
- ۱۵۷- چرا مجمع تشخیص مصلحت به فرمان حضرت امام خمینی (ره) تشکیل شد؟ به این دلیل که ...
- (۱) در اداره امور کشور و جنگ وقفه‌ای به وجود نیاید.
(۲) به اختلافات میان مجلس و شورای نگهبان رسیدگی کند.
(۳) تنوع و گستره وسیع نهادهای انقلابی نیاز به سازماندهی داشت.
(۴) به عنوان نهاد محافظ قانون اساسی، بر اجرای صحیح آن نظارت کند.
- ۱۵۸- اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در کدام عملیات رقم خورد؟
- (۱) مرصاد
(۲) فتح‌المبین
(۳) بیت‌المقدس
(۴) تامن‌الائمه
- ۱۵۹- امام خمینی (ره) با شروع تجاوز نظامی رژیم بعثی عراق به کشور، به مسئولان چه توصیه‌ای نمودند؟
- (۱) با تمام قوا برای دفاع از ایران به سوی جبهه‌های نبرد حق علیه باطل بشتابند.
(۲) برای پیشبرد جنگ تا پیروزی نهایی، به رزمندگان و مردم یاری برسانند.
(۳) از تعامل و نظرات مشورتی فرماندهان نظامی در اداره امور کشور بهره ببرند.
(۴) نسبت به کمک‌های به ظاهر دوستانه بعضی کشورها، هوشیار باشند.
- ۱۶۰- کدام یک از گزینه‌های زیر از دستاوردهای نظامی دفاع مقدس محسوب نمی‌شود؟
- (۱) خودکفایی در ساخت نیازهای نظامی
(۲) تحکیم سازمان رزم نیروهای مسلح
(۳) تثبیت اقتدار نظام در دفاع از تمامیت ارضی
(۴) ظهور فرماندهان با استعداد

دورهٔ مباحث نیم‌سال دوم
صفحه‌های ۵۹ تا ۱۱۵

باسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۳)

۱۶۱- در مثال زیر، شاخص انحراف در احداث راه بین دو نقطه کدام است؟

- (۱) ۶ برابر
- (۲) ۳ برابر
- (۳) ۲ برابر
- (۴) ۳/۵ برابر

۱۶۲- مطلوب‌ترین دسترسی برای یک مکان به مکان‌های دیگر در شبکهٔ حمل‌ونقل در کدام حالت ممکن می‌شود؟

- (۱) بالاتر بودن طول مسیرهای پیموده شده، بالاتر بودن نقاط موجود بر سر راه آن
- (۲) کمتر بودن طول مسیرهای پیموده شده، کمتر بودن نقاط موجود بر سر راه آن
- (۳) افزایش طول مسیرهای پیموده شده به ازای کمتر کردن نقاط موجود بر سر راه آن
- (۴) کاهش طول مسیرهای پیموده شده به ازای افزایش نقاط موجود بر سر راه آن

۱۶۳- اینکه نوع سواحل از نظر بریدگی یا مخاطرات محیطی مانند سونامی یا طوفان‌های موسمی بر احداث و نحوهٔ مدیریت بندرگاه‌ها اثرگذار است، تأثیر کدام مورد را در مدیریت حمل‌ونقل یادآور می‌شود؟

- (۱) ویژگی‌های طبیعی
- (۲) حفظ محیط زیست
- (۳) هزینه‌ها
- (۴) ایمنی

۱۶۴- اثر گسترش شهرها و حومه‌ها بر فاصلهٔ ساکنان و محل کارشان به چه صورت و ظهور شهرهای مقصد گردشگری، اهمیت کدام شیوه از مدیریت را افزایش می‌دهد؟

- (۱) کاهش - برون شهری
- (۲) افزایش - برون شهری
- (۳) کاهش - درون شهری
- (۴) افزایش - درون شهری

۱۶۵- در کدام‌یک از شهرهای زیر، احداث مونوریل، به منظور بهبود حمل‌ونقل عمومی قابلیت بیشتری دارد؟

- (۱) سمنان
- (۲) سیستان و بلوچستان
- (۳) قم
- (۴) ایلام

۱۶۶- ارتباط دو موضوع «ساعت هماهنگ جهانی» و «استفاده از سامانهٔ موقعیت‌یاب جهانی»، با دانش جغرافیا چیست؟

- (۱) از تکنولوژی‌های جدید محسوب می‌شوند که بیش از هر چیز تحت تأثیر ظهور حجم عظیم اطلاعات است.
- (۲) از مهارت‌های جغرافیایی محسوب می‌شوند که گسترش روزافزون حمل‌ونقل در ظهور آن‌ها تأثیر زیادی داشته است.
- (۳) با قابلیت فراوان به روز کردن اطلاعات و مکان‌یابی دقیق، کمک فراوانی به رشد جغرافیا کرده‌اند.
- (۴) با افزایش اهمیت جغرافیا در مسائل سیاسی و دفاعی، با رشتهٔ جغرافیا ارتباط پیدا کردند.

۱۶۷- کدام شهرها به ترتیب اولویت، زودتر طلوع خورشید را می‌بینند و ظهر در آن‌جا زودتر فرا می‌رسد؟

- (۱) مسکو - دهلی - پاریس - نیویورک
- (۲) پاریس - مسکو - نیویورک - دهلی
- (۳) نیویورک - پاریس - مسکو - دهلی
- (۴) دهلی - مسکو - پاریس - نیویورک

۱۶۸- خط روزگردان از میان کدام اقیانوس می‌گذرد و در حد فاصل کدام قاره‌ها قرار گرفته است؟

- (۱) آرام - اروپا و آمریکا
- (۲) آرام - آمریکا و آسیا
- (۳) اطلس - اروپا و آمریکا
- (۴) اطلس - آمریکا و آسیا

۱۶۹- شهر «الف» روی نصف‌النهار ۱۵ درجهٔ شرقی و شهر «ب» روی نصف‌النهار ۴۵ درجهٔ شرقی واقع شده است، اگر در شهر «الف» ساعت ۱۵ باشد، در شهر «ب» ساعت چند است؟

- (۱) ۱۳ بعد از ظهر
- (۲) ۱۴ بعد از ظهر
- (۳) ۱۶ بعد از ظهر
- (۴) ۱۷ بعد از ظهر

۱۷۰- دسترسی آسان امروز همهٔ ما به نقشهٔ شهرها، خیابان‌ها، کوچه‌ها، مکان‌های مختلف و نام آن‌ها، کاربرد کدام‌یک از موارد زیر را یادآور می‌شود؟

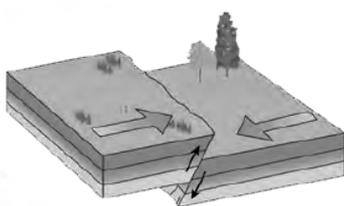
- (۱) GPS
- (۲) GIS
- (۳) VTC
- (۴) GMT

۱۷۱- در چیدمان زیر، تعداد کدام‌یک از مخاطرات طبیعی بیشتر است و کشور ما بیشتر مستعد کدام مخاطره است؟

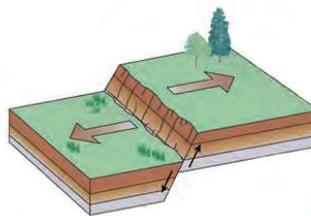
«آتشفشان - صاعقه - زمین‌لرزه - طوفان - سیل»

- (۱) مخاطرات با منشأ درون زمینی - سیل
- (۲) مخاطرات با منشأ برون زمینی - زمین‌لرزه
- (۳) مخاطرات با منشأ درون زمینی - خشکسالی
- (۴) مخاطرات با منشأ برون زمینی - طوفان

۱۷۲- میزان خسارت در کدام یک از گسل‌های زیر بالاتر است و ارتباط میان عمق کانونی زلزله با میزان تخریب چیست؟

(ب)

(الف)

(۴) ب - مستقیم

(۳) ب - معکوس

(۲) الف - مستقیم

(۱) الف - معکوس

۱۷۳- «در یکی از شامگاهان آبان سال ۱۳۹۶، زمین‌لرزه‌ای در نزدیکی شهر ازگله در کرمانشاه رخ داد که میزان تخریب آن در حد بالایی اعلام شد.» در

اندازه‌گیری زلزله‌ها این اطلاعات به کدام مورد اشاره دارد و کارشناسان چگونه آن را اندازه‌گیری می‌کنند؟

(۲) ریشتر - بازدید میدانی

(۱) ریشتر - دستگاه لرزه‌نگار

(۴) مرکالی - بازدید میدانی

(۳) مرکالی - دستگاه لرزه‌نگار

۱۷۴- در بین عناصر آب و هوایی کدام یک نقش مهمی در وقوع سیل دارد و اغلب سیل‌ها چه زمانی جاری می‌شوند؟

(۱) نوع خاک و پوشش گیاهی - پس از بارشی شدید و سریع

(۲) حجم و مدت زمان بارش - پس از بارشی شدید و سریع

(۳) نوع خاک و پوشش گیاهی - پس از بارشی طولانی و تدریجی

(۴) حجم و مدت زمان بارش - پس از بارشی طولانی و تدریجی

۱۷۵- کدام مورد ویژگی‌های طبیعی حوضه رود را به درستی بیان نکرده است؟

(۱) هر قدر حوضه آبخیز یک رود، وسیع‌تر باشد، آبدهی آن نیز بیشتر است.

(۲) هرچه شکل حوضه آبخیز گردتر و شیب آن بیشتر باشد، از سیل‌خیزی آن کاسته می‌شود.

(۳) شکل حوضه، شیب و تعداد انشعابات آن رابطه مستقیمی با سیل‌خیزی رود دارد.

(۴) کار شبکه زهکشی، جمع‌آوری و تخلیه آب حاصل از بارش در سطح زمین است.

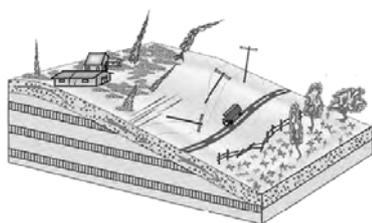
۱۷۶- شکل زیر کدام یک از انواع حرکات دامنه‌ای را نشان می‌دهد؟

(۱) لغزش

(۲) ریزش

(۳) جریان گلی

(۴) خزش

۱۷۷- خطرات کدام یک از شرایط زیر بیشتر است و منطقه وقوع آن کدام است؟

(۱) خشکسالی - یک ناحیه کوچک، استان یا کل یک کشور

(۲) خشکی - یک ناحیه کوچک، استان یا کل یک کشور

(۳) خشکسالی - معمولاً در نواحی کوچک و پایین‌تر از سطح یک کشور

(۴) خشکی - معمولاً در نواحی کوچک و پایین‌تر از سطح یک کشور

۱۷۸- «ایجاد مراکز امداد و نجات و پناهگاه‌ها در مناطق مختلف و توزیع چادرها و لوازم اضطراری» و همچنین «محکم کردن وسایلی که با لرزش، سقوط

می‌کنند»، به ترتیب مربوط به مدیریت زلزله در کدام مرحله است؟

(۲) پس از زلزله - در زمان وقوع زلزله

(۱) پس از زلزله - پس از زلزله

(۴) پیش از زلزله - در زمان وقوع زلزله

(۳) پیش از زلزله - پیش از زلزله

۱۷۹- استفاده از روش شمع‌کوبی بر روی دامنه‌ها در راستای مدیریت کدام مخاطره است و این روش در کدام یک از شهرهای زیر، می‌تواند کاربرد داشته

باشد؟

(۲) زمین لغزش - گرمسار سمنان

(۱) سیل - گرمسار سمنان

(۴) زمین لغزش - سوادکوه مازندران

(۳) سیل - سوادکوه مازندران

۱۸۰- نرم‌افزار گوگل ارث بیشتر با کدام یک از فنون و مهارت‌های جغرافیایی پیوند دارد و تصاویر حاصل از آن به چه صورت هستند؟

(۱) سنجش از دور - اغلب شامل همه پدیده‌هایی است که با چشم دیده نمی‌شود اما طیف مرئی آن‌ها دریافت می‌شود.

(۲) سامانه موقعیت‌یاب جهانی - اغلب شامل همه پدیده‌هایی است که با چشم دیده نمی‌شود اما طیف مرئی آن‌ها دریافت می‌شود.

(۳) سنجش از دور - اغلب در طیف مرئی تهیه و پدیده‌هایی را نشان می‌دهد که در سطح زمین قابل مشاهده‌اند.

(۴) سامانه موقعیت‌یاب جهانی - اغلب در طیف مرئی تهیه و پدیده‌هایی را نشان می‌دهد که در سطح زمین قابل مشاهده‌اند.

دورهٔ مباحث نیم‌سال دوم
صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۱۸۱- چگونگی شکل‌گیری «قدرت اجتماعی»، «تبعیت با رضایت» و «مقبولیت» به‌ترتیب در کدام گزینه به‌درستی ذکر شده است؟

- (۱) تأثیر بر ارادهٔ دیگران - پذیرش قدرت عمومی - با رضایت و عدم تهدید
- (۲) به خدمت گرفتن ارادهٔ دیگری - رضایت و میل درونی - نظام ارزشی و عقیدتی صحیح
- (۳) تأثیر بر ارادهٔ دیگران - پذیرش قدرت عمومی - نظام عقیدتی و ارزشی صحیح
- (۴) به خدمت گرفتن ارادهٔ دیگری - رضایت و میل درونی - بدون تهدید و با رضایت

۱۸۲- هریک از عبارات زیر، به‌ترتیب به کدام موارد اشاره دارد؟

- مبنای تقسیم‌بندی ارسطو از نظام‌های سیاسی
- از ملاک‌های فارابی برای تقسیم‌بندی نظام سیاسی
- نظام‌های سیاسی استوار بر حاکمیت اقلیت از نگاه ارسطو
- (۱) تصمیم‌گیرندگان و تأثیرگذاران، روش تصمیم‌گیری - دین‌مداری و دین‌مداری - الیگارش و آریستوکراسی
- (۲) تعداد افراد تصمیم‌گیرنده، فضیلت و میل حاکم - مدار حق و باطل - الیگارش و دموکراسی
- (۳) روش تصمیم‌گیری، تصمیم‌گیرندگان و تأثیرگذاران - دین‌مداری و دین‌مداری - جمهوری و الیگارش
- (۴) تعداد افراد تصمیم‌گیرنده، فضیلت و میل حاکم - مدار حق و باطل - آریستوکراسی و جمهوری

۱۸۳- در ارتباط با کنش‌های سیاسی و نظام‌های سیاسی، کدام مورد نادرست است؟

- (۱) داوری عقلانی و علمی دربارهٔ کنش‌های سیاسی و نظام‌های سیاسی، امری ممکن و عملی است.
- (۲) یک نظام سیاسی می‌تواند مستقل از نظام‌های دیگر باشد یا می‌تواند در تعامل با آن‌ها قرار گیرد.
- (۳) کنش سیاسی به قصد حفظ یا تغییر وضع موجود انجام می‌شود.
- (۴) نظام سیاسی لیبرال دموکراسی ادعا می‌کند با خواست و ارادهٔ اکثریت مردم شکل می‌گیرد.

۱۸۴- در ارتباط با مطالعهٔ ارزش‌های سیاسی، راهکار مناسب هر یک از موارد زیر، به‌ترتیب کدام است؟

- پیشگیری از عدم توجه به معانی فرهنگ‌ها
- مقابله با محافظه‌کاری در رویکرد تبیینی و تفسیری
- یکسان‌انگاری فرهنگ‌ها

- (۱) مطالعهٔ جوامع از منظر خودشان - ارزش‌زدایی و معنازدایی - منحصر کردن علم به علوم تجربی
- (۲) استفاده از رویکرد انتقادی - استفاده از رویکرد انتقادی - ارائهٔ ملاکی برای ارزیابی انتقادی فرهنگ‌ها
- (۳) مطالعهٔ جوامع از منظر خودشان - توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی - استفاده از رویکرد تفسیری
- (۴) استفاده از رویکرد تفسیری - داوری علمی ارزش‌های اجتماعی - عدم تعمیم نتایج مطالعات یک فرهنگ به فرهنگ دیگر

۱۸۵- کدام گزینه در رابطه با عبارت «مالیات ابزاری برای کاهش فاصلهٔ طبقاتی است» درست است؟

- (۱) با حذف مالکیت خصوصی، انگیزهٔ رقابت از بین می‌رود و تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته می‌شود.
- (۲) در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود، اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند.
- (۳) نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست.
- (۴) اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقهٔ پایین نخواهیم داشت.

۱۸۶- به‌ترتیب هر یک از موارد زیر، مربوط به کدام مدل است؟

- مخالفین قشربندی اجتماعی
- طرفداران قشربندی اجتماعی
- یکسان بودن نقطهٔ شروع رقابت‌ها
- عادلانه نبودن نقطهٔ آغاز رقابت

- (۱) کمونیستی - عدالت اجتماعی - کمونیستی - لیبرالی
- (۲) لیبرالی - عدالت اجتماعی - کمونیستی - لیبرالی
- (۳) عدالت اجتماعی - کمونیستی - لیبرالی - کمونیستی
- (۴) کمونیستی - لیبرالی - کمونیستی - لیبرالی

۱۸۷- کدام گزینه در رابطه با ارزیابی دستاورد جامعه‌شناسی انتقادی درست نیست؟

(۱) جامعه‌شناسی تفسیری با پذیرش جامعه‌شناسی انتقادی معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته‌ شده‌اند افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست.

(۲) رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقتی یا فضیلتی را کشف نمی‌کند.

(۳) هر فرد، گروه و فرهنگی اراده‌ خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند.

(۴) رویکرد انتقادی معتقد است نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگر تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند.

۱۸۸- هر یک از عبارات زیر به ترتیب به کدام مورد اشاره دارد؟

- هدف جامعه‌شناسی انتقادی

- پیامد غلبه رویکرد تفسیری

- ویژگی رویکرد سوم درباره نابرابری اجتماعی

(۱) انتقاد از وضع موجود و تجویز وضع مطلوب - راه بازگشت گزاره‌های انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد - به دلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌شود.

(۲) ارائه راه‌حل برای رسیدن به وضع مطلوب - توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی - به بهانه عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برد.

(۳) انتقاد از وضع موجود و ارائه راه‌حل برای رسیدن به وضع مطلوب - رویکرد تبیینی به حاشیه رفت - نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق.

(۴) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - راه بازگشت دعاوی انتقادی و تفسیری به علوم اجتماعی باز شد - اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و دخالت همه‌جانبه دولت را می‌پذیرد.

۱۸۹- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- همانندسازی به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه است؛ به گونه‌ای که همه گروه‌ها یکسان شوند.

- همانندسازی سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن شباهت‌های هویتی و یکسان‌سازی همه گروه‌های مختلف در پیش گرفتند.

- نسل‌کشی و جابه‌جایی اجباری از جمله روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی هستند.

- مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره پسامدرن، همانندسازی بود.

(۱) غ - غ - ص - ص - غ - غ

(۳) ص - غ - ص - ص - غ - غ

۱۹۰- کدام گزینه به ترتیب در جای «الف، ب، ج و د» قرار می‌گیرد؟

معیار	نوع	تفسیری	انتقادی	تبیینی
چه چیزی را مطالعه می‌کند؟	الف	ج	-	-
چه هدفی را دنبال می‌کند؟	-	-	د	-
چگونه مطالعه می‌کند؟	ب	-	-	-

(۱) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی - نگاه از درون (حس و تجربه) - پدیده‌های اجتماعی و پیامدهای آن - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

(۲) کنش‌های اجتماعی و معنای آن - نگاه از درون برای یافتن معنای پدیده‌ها - پدیده‌های اجتماعی - کنترل پدیده‌های اجتماعی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی

(۳) کنش‌های اجتماعی و معنای آن - نگاه از درون برای یافتن معنای پدیده‌ها - کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

(۴) کنش‌های اجتماعی و معنای آن - نگاه از بیرون (حس و تجربه) - کنش‌های اجتماعی و معنای آن - معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی

۱۹۱- هر یک از عبارات زیر به ترتیب بیان گر کدام نوع از الگوهای هویتی است؟

- جدایی فرانسوی زبانان ایالت کبک از انگلیسی زبانها در کانادا

- جشن سال نوی چینی به عنوان نماد تداوم و پیوستگی فرهنگی چینیها

- الگوی ارائه شده توسط قرآن

(۱) تکثرگرا - تکثرگرا - الگوی همانندسازی

(۲) تکثرگرا - همانندسازی - الگوی تعارف

(۳) همانندسازی - تکثرگرا - الگوی تنازع

(۴) تکثرگرا - تکثرگرا - الگوی تعارف

۱۹۲- کدام گزینه در رابطه با کثرت هویتها نادرست است؟

(۱) به جای مدل همانندسازی مورد توجه و تأکید قرار گرفت.

(۲) تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌شود.

(۳) تکثر و تنوع زبانی، نژادی و قومی را مانع وحدت و همدلی نمی‌داند بلکه انسان‌ها را به منشأ وحدت رهنمون می‌سازد.

(۴) همچنان وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود که گروه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند می‌دهد.

۱۹۳- به ترتیب «اشتراک مدینه ضاله و مدینه فاسقه»، «اشتراک علم به نفس و علم به توحید» و «افتراق فارابی و ابن‌خلدون» چیست؟

(۱) انحراف از مدینه فاضله - علوم نافع - موضوع علوم اجتماعی

(۲) جوامع جاهله - علوم نافع - تأکید ابن‌خلدون بر روش عقلی

(۳) انحراف از مدینه فاضله - نافع‌ترین علوم - رویکرد انتقادی فارابی

(۴) جوامع جاهله - نافع‌ترین علوم - تعریف عقلانیت و علم نافع

۱۹۴- هر عبارت به ترتیب به کدام مفهوم یا موضوع اشاره دارد؟

- تلاشی است برای بسط دیدگاهی جامع نسبت به مسائل جهان، انسان و معناداری

- هدف آفرینش از دیدگاه قرآن کریم

- عامل شکل‌گیری جوامع در دیدگاه ابن‌خلدون

- کمک به درک عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی

(۱) تاریخ - برتری انسان - عقلانیت - عقل تفسیری

(۲) فلسفه - علم - عصیبت - عقل تجربی

(۳) تاریخ - حقیقت - عصیبت - عقل انتقادی

(۴) فلسفه - علم - عقلانیت - عقل ابزاری

۱۹۵- به ترتیب هر یک از موارد زیر، مربوط به کدام بخش جدول است؟

د	ابن‌خلدون	ج	عقل انتقادی
صحبت دربارهٔ چگونگی استفاده از علوم ابزاری و اهداف، ارزش‌ها و آرمان‌های انسان	الف	عقلانی معرفی کردن آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی	ب

- علم نافع

- استفاده از زبان خود برای اصلاح یک رابطهٔ ظالمانه در سخن گفتن با دیگری

- مشابهت با روش کنت در جامعه‌شناسی تبیینی

- مدینه ضاله

(۱) د - ب - الف - ج

(۲) ج - ب - الف - د

(۳) د - ب - ج - الف

(۴) ب - د - الف - ج

۱۹۶- هر یک از عبارات زیر به ترتیب با کدام مورد در ارتباط است؟

- عدم وجود جامعهٔ آرمانی در رویکرد ابن‌خلدون

- خلافت انسان بر زمین

- علوم ابزاری از جمله علوم نافع‌اند.

(۱) بیشتر از روش عقلی استفاده کرد و کمتر از روش حسی و تجربی - علم - به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی آموخته می‌شوند.

(۲) دریافت خود از یک جامعه را به همهٔ جوامع تعمیم می‌دهد - عقل - دربارهٔ اهداف و ارزش‌ها و آرمان‌های انسان صحبت می‌کنند.

(۳) به مشاهدهٔ آثار و رفتار جوامع مختلف و تعقل دربارهٔ آن‌ها پرداخت - عقل - علوم فنی و مهندسی و علوم پایه به نوعی مادر علوم ابزاری به‌شمار می‌آیند.

(۴) به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده کرد - علم - نیازهای روزمرهٔ جامعهٔ اسلامی را برطرف می‌کنند.

۱۹۷- کدام گزینه به ترتیب به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- اساس شکل‌گیری دو انقلاب اجتماعی در یک قرن در جامعه ایران چه بود؟

- علم مدنی فارابی در مقابل کدام علوم قرار می‌گیرد؟

- چرا علوم اجتماعی جهان اسلام به محدودیت‌های رویکرد تفسیری دچار نمی‌شوند؟

(۱) مقبولیت و مرجعیت علم فقه - علمی که موضوع آن‌ها پدیده‌های اعتباری است - آنان دانش علمی معتبر را دانش حسی و تجربی می‌دانند و برخلاف رویکرد تفسیری هر تفسیری را نوعی تبیین به‌شمار نمی‌آورند بلکه تفسیر را در تقابل با تبیین می‌دانند.

(۲) واقعیت‌های اجتماعی ایران - علمی که موضوع آن‌ها مستقل از اراده انسان‌هاست - زیرا از نظر متفکران مسلمان تبیین و تفسیر و تجویز استدلال‌های ویژه خود را دارند و در هر سه سطح پژوهشگر اجتماعی به دنبال کشف واقعیت‌ها و حقایق است.

(۳) مقبولیت و مرجعیت علم فقه - علمی که موضوع آن‌ها مستقل از اراده انسان‌هاست - دانش علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی‌کنند و هر تفسیری را نوعی تبیین به‌شمار می‌آورند.

(۴) مسئله ولایت فقیه - علمی که موضوع آن‌ها پدیده‌های تکوینی است - دانش علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی‌کنند و همانند رویکرد تفسیری، تفسیر را در تقابل با استدلال‌های عقلانی نمی‌دانند.

۱۹۸- به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با عقل عملی، نادرست و درباره معنای مشروطه از دیدگاه میرزای نائینی، درست است؟

(۱) این عقل علوم انسانی و علوم اجتماعی را پدید می‌آورد - مردم در مشروطه با کمک مجلس شورا ویژگی اول نظام اسلامی را محقق کردند.

(۲) قانون علیت در فلسفه یا قانون جاذبه زمین در فیزیک با این عقل شناخته می‌شود - مشروط کردن حاکمان و حکومتی است که در چارچوب مقررات عادلانه مجلس عمل کند.

(۳) ارزش‌ها و آرمان‌ها را شناسایی می‌کند، مثلاً خوبی عدالت و بدی ظلم را می‌شناسد - به معنای مشارکت و حضور فعال مردم در ایجاد جامعه‌ای است که هم قوانین آن عادلانه باشند و هم مجریان این قوانین از دو شرط علم و عدالت برخوردار باشند.

(۴) در طبیعت و جامعه هیچ رخدادی، خود به خود و بدون علت رخ نمی‌دهد - تحقق بخشیدن به شکل‌گیری نظام مطلوب در عصر غیبت است که با حمایت مردم از تشکیل مجلس صورت می‌گیرد.

۱۹۹- کدام گزینه به ترتیب در جای «الف، ب، ج و د» قرار می‌گیرد؟

ب	علوم اجتماعی جهان اسلام	ج	رویکرد انتقادی
پدیده‌هایی را ایجاد می‌کند که در علوم اجتماعی بررسی می‌شوند.	الف	نقش مهم در تعیین نوع رابطه مردم با قدرتهای داخلی و خارجی داشته است.	د

(۱) عقلانیت در جهان اسلام، اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان می‌گیرد - عقل نظری - علم فقه - حقیقت و فضیلتی را کشف نمی‌کند که بر اساس آن درباره پدیده‌های اجتماعی داوری کند.

(۲) از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد - عقل عملی - فقه شیعه - از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری، عقل عملی و وحی برای داوری ارزش‌ها استفاده می‌کند.

(۳) عقلانیت جهان اسلام همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان می‌دهد - عقل نظری - علوم اجتماعی - به دنبال عقلانیتی است که فراتر از عقل نظری و عقل عملی ظرفیت و توان ارزیابی ارزشی داشته باشد.

(۴) تبیین‌های علمی آن به شناخت تجربی محدود نمی‌شود و از منابع عقلانی و وحیانی نیز استفاده می‌کند - عقل عملی - فقه شیعه - برای داوری به معیار جهان‌شمولی که فراتر از محصولات اجتماعی و تاریخی انسان‌ها باشد دسترسی ندارد.

۲۰۰- هریک از عبارات زیر به ترتیب مصداق کدام مورد است؟

- دارای آثار و پیامدهای غیرارادی هستند.

- ارائه راهکارهایی برای برون‌رفت از بحران‌هایی مانند بحران آگاهی و بحران معنا

- داوری ارزش‌ها و آرمان‌ها

(۱) پدیده‌های اعتباری - تعامل علوم اجتماعی جهان اسلام با علوم اجتماعی مدرن - عقل عملی

(۲) گروه، جامعه، خانواده - تحلیل مسائل جامعه جهانی توسط علوم اجتماعی جهان متجدد - عقل عملی

(۳) پدیده‌های اعتباری - مقایسه علوم اجتماعی جهان اسلام با علوم اجتماعی جهان متجدد - عقل نظری

(۴) پدیده‌های قراردادی - تعامل علوم اجتماعی مدرن با علوم اجتماعی جهان اسلام - عقل خاص

دورهٔ مباحث نیم‌سال دوم
صفحه‌های ۵۲ تا ۹۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

فلسفهٔ دوازدهم

۲۰۱- کدام گزینه در تحولات مربوط به رنسانس، روی نداد؟

- (۱) محوریت تضاد با کلیسا در دگرگونی‌های فکری
(۲) نقش‌آفرینی دین صرفاً در جنبه‌های فرعی زندگی
(۳) اعتقاد دکارت به دو کاربرد عقل
(۴) مخالفت بیکن با روش غیرتجربی

۲۰۲- کدام گزینه در مورد «عقول» مطابق دیدگاه فارابی و ابن‌سینا نیست؟

- (۱) موجودات عالم عقول که فوق عالم طبیعت هستند، هم وجود دارند و هم ماهیت.
(۲) همهٔ این موجودات واجب‌الوجود بالغیری هستند که از واجب‌الوجود بالغیر دیگری صادر شده‌اند.
(۳) وظیفهٔ این موجودات (عقول) صرفاً رساندن فیض از خداوند به عوالم دیگر است.
(۴) عقل فعال که در میان عقول آخرین است، عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌هاست.

۲۰۳- کسب علوم اکتسابی مربوط به کدام‌یک از مراحل عقل است؟

- (۱) عقل هیولایی
(۲) عقل بالملکه
(۳) عقل بالفعل
(۴) عقل بالمستفاد

۲۰۴- کدام عبارت مطابق با دیدگاه ملاصدرا نیست؟

- (۱) احساس تعارض، میان دستاوردهای عقلی و داده‌های وحی ممکن نیست.
(۲) تقابل میان قوانین دینی با معرفت یقینی و قطعی ممکن نیست.
(۳) فلسفه‌ای که قوانینش با قرآن و سنت مخالف باشد پذیرفته نیست.
(۴) رهایی از توهم و گمان تعارض، میان یافته‌های عقلی و دینی ممکن است.

۲۰۵- کدام گزینه با توجه به حکمت اشراق صحیح نیست؟

- (۱) حاصل تلفیق عرفان اسلامی و اشراق ایران باستان است.
(۲) در این حکمت تعمیم اکتسابات شهودی به دیگران از طریق برهان صورت می‌گیرد.
(۳) شهود و وحی طبق نظر قطب‌الدین رازی اساس و بنیان این حکمت را تشکیل می‌دهد.
(۴) وجه تسمیهٔ آن به اشراق، تابش انوار عقلی بر نفس انسان‌های کامل است.

۲۰۶- عاقبت گروه سوم جویندگان معرفت از نظر سهروردی و وجه شباهت حکمت اشراق و حکمت شرقیانی که اهل فارس بوده‌اند، به ترتیب کدام است؟

- (۱) گمراهی - کشفی بودن
(۲) گمراهی - استدلالی بودن
(۳) بی‌حاصلی - شهودی بودن
(۴) بی‌حاصلی - استدلالی بودن

۲۰۷- حکیم متأله ضرورتاً همهٔ موارد زیر را دارا است؛ به جز ...

- (۱) دستیابی به اشراق و عرفان
(۲) ریاست ظاهری بر جهان
(۳) به کمال رسیدن در صور برهانی
(۴) دریافت بی‌واسطهٔ حقایق

۲۰۸- تمام موارد زیر به جز گزینهٔ ... می‌تواند مورد قبول میرداماد واقع شود.

- (۱) هستی و چیستی دو مفهوم مختلف از یک موجود واحد هستند.
(۲) آن‌چه متصف به واقع می‌شود ماهیت است که یک مفهوم غیرانتزاعی و غیرذهنی می‌باشد.
(۳) ذهن با نظر به وجودهای متفاوت، تصورات مختلف را متناسب با خصوصیات آن‌ها انتزاع می‌کند.
(۴) اگر به یک درخت نگاه کنیم دو جنبهٔ چیستی داشتن و موجود بودن را می‌یابیم.

۲۰۹- کدام مورد نتیجهٔ تلفیق اصالت وجود و مشترک بودن مفهوم وجود میان اشیا است؟

- (۱) وجود حقیقت‌های متعدد
(۲) نبود تکرر واقعی در عالم
(۳) دارای شدت و ضعف بودن وجود
(۴) اعتباری و ذهنی بودن ماهیت

۲۱۰- بیت «چون ز یک، جز یکی نشد صادر / پس یکی بیش نیست آنچه صدست» به کدام بنیان فلسفهٔ صدرایی اشاره دارد و ملاصدرا این حقیقت را

ابتدائاً از چه راهی کسب کرده بود؟

- (۱) وحدت حقیقت وجود - شناخت عقلی
(۲) کثرت در عین وحدت - شناخت عقلی
(۳) وحدت در عین کثرت - شناخت شهودی
(۴) اصالت وجود - شناخت شهودی

۲۱۱- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) کانون توجهات ارسطو پیرامون عقل به عنوان قوه تفکر آدمی بود.
- ۲) لوگوس در نزد هراکلیتوس دارای صبغه‌ای هستی‌شناسانه است.
- ۳) به عقیده کنت عقل فلسفی حاصل تأملات ذهنی است.
- ۴) از نظر دکارت عقل به عنوان یک حقیقت متعالی در جهان قادر به اثبات وجود خدا است.

۲۱۲- کدام مورد در تقابل با نظریه ارسطو پیرامون عقل قرار دارد؟

- ۱) به عقیده دکارت، عقل می‌تواند نفس مجرد انسان و اختیار او را با استدلال اثبات کند.
- ۲) فرانسیس بیکن معتقد بود که هیچ استدلال عقلی مستقل از تجربه‌ای وجود ندارد.
- ۳) هراکلیتوس عقل را حکمت و قانونی می‌دانست که پدیده‌های جهان آن را بیان می‌کنند.
- ۴) ابن‌سینا عقیده داشت که عقل مفاهیم فلسفی را از واقعیت گرفته و انتزاع کرده است.

۲۱۳- کدام گزینه در رابطه با تحولات جایگاه عقل در تاریخ اروپا نادرست است؟

- ۱) در آغاز رنسانس که تحولات فکری در تقابل با حاکمیت کلیسا رقم می‌خورد، جایگاه عقل دچار تنزل شد.
- ۲) در دوره اول حاکمیت مسیحیت، بزرگان کلیسا عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند.
- ۳) در دوره دوم حاکمیت کلیسا با مطالعه کتاب‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد تبیین عقلانی مسائل دینی رواج یافت.
- ۴) علت اصلی مقابله رهبران کلیسا با عقل این بود که آن‌ها به اموری اعتقاد داشتند که از نظر استدلال عقلی ناممکن بود.

۲۱۴- کدام گزینه در رابطه با نظر فلاسفه مسلمان درباره مراتب عقول صحیح است؟

- ۱) همه موجودات مخلوقات بی‌واسطه حق تعالی هستند.
- ۲) آخرین مرتبه آن‌ها یعنی همان عقل فعال، همان عقل اندیشنده آدمی است.
- ۳) تعقل عقول مجرده به صورت نزولی و بر معلول‌های آن‌هاست.
- ۴) در مرتبه بلاواسطه وجودبخشی، بعد از خداوند معلول واحد است و کثرت جای ندارد.

۲۱۵- کدام گزینه درباره راه‌های کسب معرفت مورد نظر فیلسوفان مسلمان نیست؟

- ۱) عقل علاوه بر ابزار شناخت، یکی از منابع کسب احکام و معارف دین است.
- ۲) امکان دارد که احکام و قوانین دین، با دانش و معرفت یقینی و قطعی در تقابل باشد.
- ۳) وحی، عالی‌ترین مرتبه شهود است که به پیامبران الهی اختصاص دارد.
- ۴) استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه ما را به حقیقت می‌رسانند.

۲۱۶- کدام گزینه با توجه به طبیعت‌شناسی ابن‌سینا نادرست است؟

- (۱) عنایت خداوند تنها علت پیدایش جهان نمی‌باشد.
- (۲) اجزای جهان به‌طور مستقل و جدای از کل نگریسته نمی‌شوند.
- (۳) طبیعت شیء همیشه آن را به کمال و غایت خود نائل می‌کند.
- (۴) کسب خشوع در برابر طبیعت، ناشی از نگرستن به رابطه آن با خداوند است.

۲۱۷- تعریف سهروردی از حکیم متاله چیست؟

- (۱) حکیمی که به کلیه مباحث اعتقادی و دینی مسلط باشد.
- (۲) ریاست او با جبر و چیرگی همراه است.
- (۳) هم در عرفان و شهود به کمال رسیده و هم در برهان و استدلال.
- (۴) هم عطش و شوق معرفت یافته و هم در فلسفه به کمال رسیده است.

۲۱۸- اصطلاحات زیر در فلسفه سهروردی به ترتیب با کدام گزینه مطابقت دارد؟

«مشرق جهان - خداوند - مغرب وسطی - واقعیت اشیاء»

- (۱) محل فرشتگان مقرب - نورالانوار - آمیختگی نور و ظلمت - هستی
- (۲) نور مطلق - نور محض - عالم ماده - پرتو نور
- (۳) نور محض - نورالانوار - آمیختگی نور و ظلمت - نور
- (۴) پرتو نور - نور مطلق - عالم ماده - هستی

۲۱۹- کدام گزاره با اصول فلسفی ملاصدرا مطابقت دارد؟

- (۱) وجود در خارج اصالت دارد و ماهیت نه ذهنی است و نه خارجی.
- (۲) هر وجودی با تعیینی خاص در خارج هست و از این تعیین خاص مفهوم وجود به دست می‌آید.
- (۳) آنچه واقعیت خارجی را تشکیل می‌دهد، وجود است که با ماهیت وحدت دارد.
- (۴) واقعیت خارجی، مصداق مفهوم وجود است و حقیقت وجود واحد و دارای مراتب است.

۲۲۰- کدام مورد در توضیح مفهوم «اصالت» در بحث «اصالت وجود یا ماهیت» مناسب‌تر است؟

- (۱) آن چه که قائم به چیز دیگری نیست.
- (۲) مفهومی که دارای منشأ واقعی باشد.
- (۳) چیزی که دارای نوعی مصداق باشد.
- (۴) آن چه که واقعیت را تشکیل می‌دهد.

ویژه دوران جمع بندی

۱۲ کنکور رشته انسانی منتشر شد

۳۳۶۰ سؤال شامل ۸ آزمون شبیه سازی شده منطبق با بودجه بندی و چیدمان کنکور سراسری رشته انسانی به همراه ۴ دوره کنکور سراسری داخل و خارج از کشور ۹۸ و ۹۹

۱۲ مجموعه نکات جامع برای بازیابی و مرور

امکان دریافت کارنامه چند از ۱۰ از طریق اپلیکیشن کانونی ها